

Kuldīgas slimnīcas ginekoloģijas nodaļas ilggadējās vecākās māsas **Martas Birzules dēli** Māris un Aigars mammai 80. jubilejā **sagādā brīnišķīgu pārsteigumu.**

Lasiet un skatieties
→ 6. lpp.

Kuldīgas mūzikas skolas direktore **Maruta Rozīte** saņem **Gada balvu ledvesmas stāsts.** To piešķir biedrība **Maestro Jāņa Dūmiņa piemiņas atbalstišanai.**

→ 3. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Nr. 102
(11 338)

Cena
0,68 eiro

Piektdiena, 2018. gada 7. septembris

Tēva loma pārmantojas

Svētdien būs
Tēva diena –
svētki, kas ieviesti
pirms 11 gadiem, lai godinātu
tēva nozīmi ģimenē.

Kuldīdznieki Kārlis,
Mārcis, Lote un Jēkabs
Ivanovski.

Gintas un Mārča Ivanovsku ģimenē aug trīs atvases: Kārlis (12), Jēkabs (8) un Lote (nepilni trīs). Mārcis uzskata, ka viņam ar savu tēti Ivaru ļoti paveicies, tāpēc tēva lomas pārmantošana šķietot automātiska. „Viņš ir bijis stingrs, laikam tāpēc arī es mazliet tāds esmu. To mēģinu nodot saviem bērniem, lai viņiem ir, no kā mācīties. Dēli ir dēli – vairāk dara to, ko gribu es, – tas sports un puīšu lietas. Ar meitu ir citādi: viņa pati ir atšķirīga – mīļāka.”

Viens no dzīves pamatiem, ko Mārcis cenšas dot puikām, ir sports, jo tas pašam daudz devis. „Būt tētīm vienmēr nav viegli – arī vecākiem vajadzīgas brīvdienas. Man tādas ir, un tad aizbraucu ar *moci* paceļot. Tas ir kā restarts, jo pēc tam atkal ar jaunu sparū varu iesākt turpināt. Tieši tāpēc pēdējos gados Tēva dienu svinēt nav iznācis, jo nesmu bijis mājās. Svētki iekrīt septembra otrajā nedēļā, un tad katru gadu ar draugiem dodos uz Ukrainu vai Rumāniju.”

nosaka Mārcis. Vecākais dēls Kārlis ar tēti lepojas un saka, ka viņš ir labs draugs: „Mums ar brāli ļoti patīk ar tēti spēlēt basketbolu, pagaidām mums uzvarēt nav izdevies. Tētis māca visādas gudrības, piemēram, kad ejam pa mežu, viņš rāda un skaidro. Citreiz abi pasēžam, un es viņam kaut ko izstāstu. Dažreiz, kad neklausām, tētis paliek dusmīgs, bet tad viņš skaita līdz pieci, un mēs nomierināmies.”

Antras Grīnbergas teksts un foto

**Akcija Piekrastes tīrīšana vēlas Latvijai
simtgadē dāvat tīru jūras krastu.**

Rīt talka notiek Ventspilī
un tās novadā.

→ 7. lpp.

Reģistrēties: www.tirrade.lv

Pirmdien, 10. septembrī:

- Kā Rendas bērni tiek uz skolu.
- Nīkrācē atklāta kāpšļu siena.
- Ivo Dēliņš ķer vēju pasaulē.
- Jauni autoinstruktori.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Katram savs pulkstenis

Daiga Bitiniece,
tāl. 63350567;
daiga.bitiniece@kurzemnieks.lv

Vasaras laiks. Tādu apzīmējumu lietojam arī attiecībā uz pulksteņa griešanu, un izskatās, ka gaidāmas pārmaiņas.

Kopš 1996. gada pēdējā marta svētdienā visā Eiropā pulksteņa rādītāji tiek pagriezti par stundu uz priekšu un oktobra pēdējā svētdienā – par stundu atpakaļ. Bet saskaņā ar provizoriskajiem rezultātiem Eiropas Komisijas (EK) rīkotajā tiešsaistes apspriešanās augustā 84% respondentu atbalstījuši ierosinājumu – pulksteņa rādītāju griešanu izbeigt.

„Izvēlēties darbu tomēr varam atbilstoši savam laika ritam, bet pēc vasaras laika bija jādzīvo visiem.”

Saņēmti 4,6 miljoni atbilžu no visām 28 dalībvalstīm, un tas bijis visu laiku vislielākais EK sabiedriskajās apspriešanās saņemto atbilžu skaits. Procentuāli no iedzīvotāju skaita visvairāk aptaujā piedalījās Vācija, Austrija un Luksemburga. Kiprai, Grieķijai, Maltai un Itālijai līdzšinējā kārtība tīri labi patikusi, bet negatīva pieredze visvairāk bijusi Somijas, Zviedrijas, Polijas, Ungārijas, Lietuvas un arī Latvijas iedzīvotājiem. Lai pamatotu to, ka rādītāju grozīšana jāizbeidz, minēts, ka tai ir negatīva ietekme uz veselību, pieaug satiksmes

negadījumu skaits, netiek ietaupīta elektroenerģija. Savukārt, izlemjot pulksteni grozīt, nebija nolūka laika maiņas režīmu ES vienādot, bet gan atrisināt dažādas problēmas, piemēram, transportā un loģistikā.

Esmu palikusi mazākumā, jo šajos 84% neietilpstu. Abstrahējos no ekonomikas ieguvumiem vai zaudējumiem, bet domāju par ietekmi uz veselību. Lielāku iespaidu nekā vasaras laiks uz mani var atstāt, piemēram, tas, ka laukā līst, ir stiprs vējš vai ļoti auksti. Taču saprotu, ka katram ir savs bioloģiskais pulkstenis, tāpat kaut kāda patiesība droši vien ir tajā, ka visi dalāmie pūcēs un cīruļos. Reizēm iedomājos par tiem, kuriem maiņu darbs, kuri strādā naktīs, kuriem darbs sākas tik agri, ka citi tad griežas uz otriem sāniem. Piemēram, cikos diez jāceļas *Rīta panorāmas* vai *LNT 900 sekunžu* moderatoriem, lai pagūtu uz ēteru un tad, kad tos ieraugām, viņi jau būtu pamodušies? Bet, jā, izvēlēties darbu tomēr varam atbilstoši savam laika ritam, taču pēc vasaras laika bija jādzīvo visiem.

Tagad, ņemot vērā sabiedrisko apspriešanu, EK gatavos priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei, un tie arī lems par pāreju uz citu laiku. Priecīgi būs tie, kuriem nepatika pulksteni griezt (diez cik daudzi vēl lieto klasiskos laikrāžus?), bet tiem, kurus tas neietekmēja, nekas īpašs nemainīsies.

MANUPRĀT

Novērtēju vasaru

Vasara beigusies – daudziem sācies skolas laiks. Es savu 1. septembri atceros kā ļoti svinīgu dienu. Bet jāatzīst, ka tā nebija viena no visgaidītākajām dienām, kaut gan man bijuši draudzīgi klasesbiedri un labi skolotāji. Vienmēr ir gribējis vasaru paildzināt. Tagad garās skolēnu brīvdienas novērtēju vēl vairāk, jo strādājošajiem vasara paskrien daudz ātrāk. Šogad tā tiešām bija skaista un piepildīta. Pagājušajā gadā neizdevās to izbaudīt, bet šoreiz to varēju, jo bija tik daudz skaistu un siltu dienu! Pēc ilgiem laikiem tā šķita pat gara. Man par savu vasaru prieks, tomēr gaidu nākamo. Ikvienam skolēnam, studentam un skolotājam novēlu veiksmīgu jauno mācību gadu.

Lāsma Reimane, tāl. 63350568,
reimane.lasma@gmail.com

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* pa tāl. 63350568,
e-pasts: dina.porina@kurzemnieks.lv.
Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

LASĪTĀJS SATRAUKTS

Derētu marga

Četras Kuldīgas pensionāres lūdz, lai Piltenes ielā pie ieejas pārtikas veikaliņā *Minishop!* tiktu ierīkota marga. „Veciem cilvēkiem tur grūti ieiet – nav, kur pieturēties. Tur arī priekšā šmuckaste. Es jau vienreiz esmu pakritusi,” stāsta viena kundze. Kaimiņiene veikala darbiniecēm šādu lūgumu jau esot izteikusi.

Dundagas uzņēmuma *Gabriēla* tehniskais direktors Olafs Anzenavs *Kurzemniekam* atbildēja, ka kādu laiku tur nav būts, solīja nākamnedēļ Kuldīgā iegriezties, vietu apskatīt un domāt, ko tur var darīt.

Dina Porīņa

LASĪTĀJS VAICĀ

Vai var ierīkot oficiālu pieturu?

Putnudārza iedzīvotājs Gunārs vēlējas zināt, vai Kuldīgā oficiālu autobusa pieturu var izveidot tur, kur Vienības iela iziet uz apvedceļa.

Viņš stāsta: „Cik varu atcerēties, pilsētas autobuss tur vienmēr pieturējās, Vienības ielas iedzīvotāji ir nākuši ārā uz ceļa, lai tiktu uz centru. Pagājušoreiz, kad gaidīju te autobusu, bija vēl pāris cilvēku, kuri gaidīja mazliet tālāk uz pilsētas pusi. Autobusa šoferis paņēma gan mani, gan viņus, bet teica, ka te nebūtu jāpietur, jo oficiālas pieturas nav. Viņam ir pilnīga taisnība, bet mums, Vienības ielas iedzīvotājiem, šāda pietura ļoti nepieciešama. Vai to varētu ierīkot?”

Vēl kungs jautā par autobusu grafiku Kuldīgā: „Pasākumi pilsētā notiek ļoti bieži, bet parasti brīvdienās un vakaros. Putnodārza iedzīvotāji arī grib tos redzēt, bet automašīnas visiem nav. Sestdie-

nās pēdējais autobuss, kas nāk no centra, ir trijos dienā. Nevaram ne tikt uz pasākumu, ne mājās.”

JĀBŪT DROŠAI

Kurzemes plānošanas reģiona sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja Vaira Brūdere skaidro, ka par pieturu šajā posmā diskusijas jau bijušas: „Apvedceļš ir *Latvijas Valsts ceļu* (LVC) pārziņā. Mums nekas nebūtu pretī šādai pieturai, ja LVC tur būtu ielānojuši remontu un varētu to ierīkot. Cits jautājums ir par vietu. Ir bijušas sarunas, vai to ierīkot pirms Ventas tilta, kur to labprāt izmantotu Ventas ciema iedzīvotāji, vai uzreiz aiz tilta. Tā varētu būt pietura tikai pasažieru izkāpšanai no tālsatiksmes autobusiem. Divas pieturas tik īsā posmā nevar izveidot. Runājot par vietu pie Vienības ielas, varbūt tur var pieturēt pilsētas autobuss, bet jāskatās, cik piemērota tā ir. Transporta kustība ir intensīva, un vietai, kur tiek uzņemti un izkāpj

pasažieri, jāatbilst visiem drošības noteikumiem.”

Pēc LVC ziņām, Kuldīgas apvedceļā no jaunā tilta līdz degvielas stacijai *Circle K* nekāds remonts tuvākajos gados nav paredzēts.

VAI BŪS BRAUCĒJI?

Par iespēju pilsētas autobusu sarakstu papildināt ar reisiem brīvdienās un vakaros V.Brūdere atbild, ka ar šādu ierosinājumu iedzīvotāji var doties uz pašvaldību. „Mēs varētu eksperimenta kārtā sestdienas vakarā kādu reisu pievienot un skatīties, vai ir braucēji. Bet ir vēl citi aspekti, piemēram, šoferu darbalais. Katram iedzīvotājam ir savas vēlmes: viens grib autobusu sešos pēcpusdienā, cits – deviņos vakarā. Mums, piemēram, jādodomā, vai saglabāt reisu *Virka–Pelči* sestdienas vakarā, jo tam ir ļoti mazs piepildījums – divi trīs pasažieri.”

Iveta Grīniņa

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai svinēsiet Tēva dienu? Kāda nozīme cilvēka dzīvē ir tēvam?

Ritvars Alainis, zobārsts: – Tēti apsveicu, bet īsti nesvinu, jo šie svētki nav tik populāri kā Māmiņdiena. Tos sāka svinēt tikai pirms pāris gadiem – nav vēl iegājušies. Audzināšanā tēvam ir milzīga nozīme. Var redzēt: ja vecāki šķīrušies un tēvs audzināšanā nepiedalās, bērns ir pavisam citādāks. Tēvs var iemācīt stingrību. Tas nenozīmē sist ar siksnu, tomēr bērniem nav lielas visatļautības.

Ilze Valaine, strādā restorānā: – Šad tad svinam, parasti ar šampanieša glāzi, bet šogad tēti apsveikšu telefoniski, jo viņš dzīvo citur. Tēvs ir tas, kurš bērnam ieaudzina stingru raksturu un iemāca, ka ar visu jātiec galā pašam, lai kā arī būtu.

Artūrs Puriņš, students: – Mans tētis strādā ārzemēs, tāpēc nesvinēsim, bet es viņu apsveikšu – uzrakstīšu vēstuli internetā. Manuprāt, tēvam ģimenē ir vislielākā nozīme. Tēvs to nodrošina un balsta, un bez viņa ģimenei būtu grūti. Man tētis daudz ko iemācījis, īpaši to, ka nekad nedrīkst padoties un ka tad, kad kaut kur neveicas, jāiet citur – tur noteikti izdosies.

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567; reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv
Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. apl. nr. 1400. Iespiests SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusalā*, Rīga, Mūkusalas iela 15a.
Metiens – 3618.

Sandris Zorenbergs, strādā ārzemēs zvēru audzētavā: – Svinam kopā ar ģimeni. Man tēta vairs nav, bet ir trīs bērni, un viņi mani apsveic, no rīta dāvinot zīmējumus. Tēvam bērniem jārada priekšzīme, jāmača tie un jāvāc tikpat daudz, cik mātei. Abiem atbildība par audzināšanu ir vienlīdz liela. Mūsu ģimenē bērni vairāk klausā man – esmu mazliet stingrāks, mammai viņi vairāk atļaujas runāt pretī.

Sintija Strazdiņa, skolniece: – Nesvinam, jo laikam tie vēl nav tik populāri. Es bieži pavadu laiku ar abiem vecākiem, bet citreiz vienu dienu ar mammu, otru ar tēti. Ar tēti man vislabāk patīk iepirkties, ar viņu ir interesanti, un viņš vienmēr nopērk visu, ko gribu.

Lūcija Balode, pensionāre: – Man iespējas svinēt Tēva dienu vairākus gadu desmitus jau vairs nav, bet šiem vajadzētu būt ļoti svarīgiem svētkiem. Tēvi gan ir mazliet atbrīvoti no bērnu audzināšanas, jo mammas uzņemas vairāk rūpju, bet tā, protams, nav visiem. Kā tēvs izturas pret ģimeni, tādi arī izaugs bērni. Šie svētki ir laba iespēja tēviem vairāk būt kopā ar savām atvasēm.

Antra Grīnberga, Lāsmas Reimanes foto

Marutai Rozītei balva *Iedvesmas stāsts*

Ernesta Viņnera Kuldīgas mūzikas skolas direktore Maruta Rozīte jaunā mācību gada ieskaņas pasākumā saņēmusi Gada balvu *Iedvesmas stāsts*, ko piešķir biedrība *Maestro Jāņa Dūmiņa piemiņas atbalstīšanai*.

Balvu pasniedza valdes priekšsēdis Kārlis Andrejs Treimanis un muzikoloģe, ērģeliece un diriģente Ilze Dūmiņa, profesora J. Dūmiņa meita.

Savukārt M. Rozīte par izcilo kori diriģentu un profesoru saka: „Viņš bija mans lielais tēvs un skolotājs līdz viņa mūža galam. Tādi cilvēki pasaulē nāk tikai daži gadsimtā. No viņa esmu mācījies mīlēt darbu. Vēl – ja dari, tad līdz kaulam, tikai tad vari cerēt, ka no tava sapņa kaut kas būs piepildījies. Viņš man, jaunai studentei, mācīja diplomātiju, un tā nemaz nav viegla lieta. Viņam pirms konkursiem lūdzu pateikt vērtējumu no malas. Tas bija ārkārtīgi svētīgi, jo tikai tā var augt.”

I. Dūmiņa atcerējās, kā ar abiem vecākiem braukusi uz Kuldīgu: „Braucām

pie Marutas Rozītes, kurai bija lieli sapņi, lielas uzvaras un cerības. Šī balva tiek pasniegta tiem diriģentiem, kuri strādā ne pienākuma vai panākumu, bet gan lielas iedvesmas dēļ. Kuldīgā var redzēt šīs iedvesmas augļus – jauno mūzikas skolu un kori *Cantus*.”

K. A. Treimanis skaidro, ka balva iedibināta 2015. gadā un tiek pasniegta par iedvesmojošu kora, diriģenta, dziedātāja vai vijolnieka veikumu, iedibinot tradīciju, izveidojot un vadot ilgtspējīgu pasākumu vai ierosinot jaundarba radīšanu, kā arī cilvēkiem, kuri devuši paliekošu ieguldījumu kora kultūrā un mākslā, muzikālajā izglītībā, Dziesmu svētku procesa nepārtrauktībā. Tiek vērtēta mērķu sasnieguma pakāpe, notikuma ilgtspēja un vēstījums auditorijai, dalībnieku skaits, ko tas spēj iedvesmot un iesaistīt.

Pirmo balvu pērn saņēma Cēsu jaunā kora *Venden* mākslinieciskā vadītāja, diriģente Marika Slotina-Brante.

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Gada balvu *Iedvesmas stāsts* Kuldīgas mūzikas skolas direktorei Marutai Rozītei pasniedz biedrības *Maestro Jāņa Dūmiņa piemiņas atbalstīšanai* vadītājs Kārlis Andrejs Treimanis un J. Dūmiņa meita, diriģente un muzikoloģe Ilze Dūmiņa.

Lai bez darba nebūtu ilgi

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) sāk informatīvu kampaņu *Bezdarbs nav bezdarbība, lai uzrunātu ilgstošos bezdarbniekus*.

Mērķis ir šos cilvēkus informēt par NVA piedāvāto atbalstu un mudināt aktīvi pārvarēt bezdarba iemeslus. Kampaņa ir daļa no Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekta *Atbalsts ilgstošajiem bezdarbniekiem*.

JĀGRIB VISIEM

NVA direktore Evita Simsone uzskata, ka aģentūra palīdz pārvarēt šķēršļus, kas traucē darbu atrast, tomēr rezultātu var sasniegt tikai ar paša vēlmi un līdzdalību. „Ne mazāk svarīga ir arī darba devēju un sabiedrības attieksmes maiņa, pārvarot mītus un aizspriedumus par šo cilvēku grupu.”

Ilgstošo bezdarbnieku vidū ir daudzi ar veselības problēmām, tostarp invaliditāti, tāpēc kopā ar Sociālās integrācijas valsts aģentūru tiek piedāvāts konkrētam cilvēkam noteikt profesionālo piemērotību, pie arodslimību ārsta pārbaudīt veselību. Ar atkarībām sirgstošie ar narkologa

atzinumu var pieteikties Minesotas 12 soļu programmai vai stresa terapijai jeb kodēšanai.

KULDĪGĀ UN SKRUNDĀ

NVA Kuldīgas filiāles vadītāja Sandra Krinkele skaidro, ka te ar ilgstošajiem bezdarbniekiem strādā divi konsultanti, sarunās noskaidrojot bezdarba iemeslu. „Mūsu uzdevums ir piedāvāt darbu. Ja ir atrunas, kāpēc ne, izvērtējam, kādu atbalstu sniegt. Piemēram, paredzēta motivācijas programma, kurā ir 20 dienu mācības.”

Tās šomēnes sāksies arī Kuldīgā un Skrundā. Iepirkumā par mācību rīkošanu uzvarējusi Talsu biedrība *Gaišo domu platforma*. Projekts nosaka: ja bezdarbnieks dzīvo tālāk par 3 km no pilsētas, kurā mācības notiek, tad iestādei, kas apņēmusies tās vadīt, jānodrošina transports vai izmitināšana un ēdināšana. Katram cilvēkam ir mentors, kas palīdz noteikt darbam traucējošos iemeslus, var doties līdz uz darba interviju u. tml. Mentorus meklē mācību firma.

Inguna Spuleniece

Ilgstošais bezdarbnieks ir tas, kurš NVA uzskaitē ir vairāk nekā gadu vai arī pēc Valsts ieņēmumu dienesta ziņām gadu nav strādājis algotu darbu.

26% no Latvijā reģistrētajiem bezdarbniekiem bez darba ir ilgstoši. Kuldīgas filiālē tādi ir **30%**.

NVA uzskata, ka ilgi atrast darbu traucē:

- ⇒ zema izglītība,
- ⇒ profesionālo prasmju trūkums,
- ⇒ darbaspēka pieprasījumam neatbilstoša kvalifikācija,
- ⇒ zema motivācija,
- ⇒ veselības problēmas,
- ⇒ invaliditāte,
- ⇒ atkarības.

Plašāka informācija: www.nva.gov.lv sadaļā Klientiem.

Ja nepārdomā, būs jāpārvērtē

Jau divreiz izsolēs maijā un augustā Kuldīgas novada pašvaldībai nav izdevies pārdot rūpniecības preču tirgus ēku Piltenes ielā 25a, kaut kuluāru sarunās izskanējis, ka interesenti ir, bet, iespējams, gaida vēl zemāku sākumcenu.

21. maijā izsolē tā bija 55 400 eiro, 13. augustā – 49 860 eiro. Neviens nepieteicās. Tagad dome lēma cenu vēl samazināt – tā ir 44 320 eiro. Domes priekšsēde Inga Bērziņa deputātus informēja: ja arī šoreiz neviens nenosolīs, būs īpašums jāvērtē atkārtoti. Tas gan nenozīmē, ka izsoles sākumcena varētu daudz samazināties.

Kurzemnieks jau rakstījis, ka par šo objektu, ko apsaimnieko pašvaldības uzņēmums *Kuldīgas komunālie pakalpojumi*, interesi izrādīja uzņēmējs Kaspars Bergmanis. Viņš deputātiem solīja: ja ēku avārijas stāvoklī

iegūtu īpašumā, tad rekonstruētu, izveidojot pircējiem un tirgotājiem pienācīgus apstākļus un rūpniecības preču tirgu saglabājot tik ilgi, cik pēc tā sabiedrībā būtu pieprasījums.

Arī tagad uzņēmējam interese par rūpniecības tirgu nav zudusi, bet viņu neapmierina izsoles noteikumi: „Pēdējā izsolē ir tāds noteikums, ka tirgus funkcija jā saglabā nepārtraukti. Ja to nevar izdarīt šajās telpās, tad jāirē cita vieta, bet citas vietas, kur būvdarbu laikā tirgu pārcelt, Kuldīgā nav. Tur vajadzīga pamatīga rekonstrukcija, bet Būvniecības likums pagēr, ka remonta laikā telpās nekāda darbība notikt nevar. Dome savos noteikumos izvēršusies, nepadomājot par sekām. Jābūt diskusijai, jāatrod kompromiss, un noteikumiem jābūt loģiskiem. Es jau startā likumu pārkāpt negrāso.”

Inguna Spuleniece

NO VALSTS POLICIJAS IKDIENAS

Informē Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste **Signe Šteinberga**.

No bērnudārza paņem citu bērnu

31. augusts. 11.40 Kurmālē kūtij uzlauztas durvis, pazudušas dažādas mantas.

1. septembris. Pirms vieniem naktī Kuldīgā pa Mucenieku ielu 1973. g. dzimusi sievietē ar divriteni brauca alkohola reibumā (1,7 promiles). 18.30 saņemta ziņa, ka Vārmē ciētis 1960. g. dzimis skūtera vadītājs, kurš braucot apgāzies. Saņemta informācija, ka Kuldīgā, Smilšu ielā, netiek pieskatīts bērns, jo tēvs ir reibumā. Konstatēts, ka 1979. gadā dzimis vīrietis tiešām ir iereibis. Izsaukta radniece, un bērns tika pieskatīts.

2. septembris. Skrundā, Liepājas ielā, 1965. g. dzimis vīrietis 18.27 automašīnu *VW Transporter* vadīja 2,01 promiles ietekmē.

3. septembris. 7.15 tiek ziņots, ka Turlavā 1971. g. dzimušam vīrietim meža darbos uzkritis koks. Cietušais smagā stāvoklī ievietots Kuldīgas slimnīcas intensīvās terapijas nodaļā. 22.10 kāds konstatējis, ka Kuldīgā no Kaļķu ielas viņam nozagta automašīna *Alfa Romeo*. Desmit minūtes vēlāk tā iesaistīta negadījumā – 2003. g. dzimis jauniešs ar to atpakaļgaitā

uzbraucis aizmugurē braucošajai automašīnai *VW Golf*, ko vadīja 2000. g. dzimis jauniešs. Pirmais jauniešs aizturēts, policija noskaidro apstākļus.

5. septembris. 17.29 saņemta ziņa, ka Kuldīgā no bērnudārza pazudusi piecus gadus veca meitenīte: kad tēvs ieradies pakal, bērns tur nav atradies. Policija nekavējoties izsludināja trauksmi un sāka meklēšanu. Izrādījās, ka kāda vecmāmiņa ieradusies pēc mazmeitas, bet līdzī nejausi aizvedusi citu meiteni. Sprotot, kas noticis, viņa atvesta uz bērnudārzu atpakaļ un nodota vecākiem. Policija noskaidro apstākļus un informēs pašvaldību, lai nākotnē šādus gadījumus nepieļautu.

Pagājušonedēļ Kuldīgā kriminālprocesā izņemts vairāk nekā 100 litru nezināmas izcelsmes alkoholiskā dzēriena un vairāk nekā 200 cigarešu bez Latvijas akcīzes markām. Šonedēļ Kuldīgas novadā administratīvajā lietvedībā izņemts vairāk nekā 1000 cigarešu bez marķējuma. Izmeklēšana turpinās.

Uzklaušija **Iveta Grīniņa**

Skolotājiem – par latvietību un radošumu

Kuldīgas novada pedagogu 10. konference aizvadīta Latvijas simtgades un Dziesmu svētku gaisotnē, par latvietību un radošumu bija aicināti runāt īpašie viesi – koru virsdiriģents Ints Teterovskis un programmas *Latvijas skolas soma* vadītāja Aija Tūna. Savukārt novada kultūras un izglītības pārstāvji stāstīja par vietējiem jaunumiem.

„Tāds skaists latviešu vārds – izglītība. Jūsu uzdevums ir darīt cilvēku glītāku – zināšanās un dvēselē,” konferencē Kuldīgas novada skolotājiem atgādināja Dziesmu svētku virsdiriģents Ints Teterovskis.

„Latvietība, latviskā kultūra, izglītība un valstiskums ir dzimis no radošiem cilvēkiem,” teica I.Teterovskis. „Tāpēc mums ir tāda unikāla tradīcija – Dziesmu svētki, kuru esam spējuši saglabāt cauri visiem laikiem un kaut ko no tiem izmantojam arī ikdienā. Kas tad ir koris? Tie ir dažādi cilvēki ar atšķirīgu profesiju un raksturu. Kolektīvs ar vairākām balsīm. Tās jāprot izcelt pārvaldīt, lai skanētu labi. Tad kopā nonākam pie rezultāta un rodas tas milzīgais spēks, kāds ir Dziesmu svētkos. Būtu jauki, ja visa Latvijas sabiedrība būtu kā viens liels koris, kad savu ego var nolikt sānis, ar savu balsi otru nepārspēt, bet gan ieklausīties pārējos.”

Vēl diriģents norādīja, cik svarīga tādai mazai tautai ir valoda. Braucot uz Kuldīgu, viņš ceļā sastapis militāro vienību un iedomājies: valsts aizsardzībai tiek atvēlēti 2% no iekšzemes kopprodukta, bet cik procentu atvēlēts latvietības nosargāšanai? „Kas tad mūsu valodu uztur tīru ikdienā, māca to pareizi lietot? Saskaņā ar skolotājiem bērnam būtībā ir lielāka nekā ar vecākiem ģimenē. Skolā viņš pavada lielu daļu dienas – pārējā laikā sēž savā viedajā ierīcē. Skolotājam ir fantastiska iespēja būt noderīgam!” Arī diriģents savā ziņā esot skolotājs, īpaši, ja vada jauniešu kori. Un otrādi – skolotājs ir diriģents.

Gatvojoties konferencei *Skola 2030*, kuras dalībniekiem lūgts stāstīt par mūziku, I.Teterovskis ieskatījies pasaules ekonomikas forumā. Tur turīgākie cilvēki uzsvēruši mūzikas un mākslas, nevis naudas nozīmi. Jo kultūra ir radoša, nevis patērējoša: „Kas vadīs nākotnē, kad naftas un zelta atradnes būs izsmeltas? Tās būs mūsu smadzenes, spēja radoši domāt. Cilvēki, kuri mācēs izdomāt jaunas nozares. Tāda ir skolas būtība – iemācīt redzēt un saprast.”

Stāstot par programmu *Skolas soma*, arī A.Tūna uzsvēra, ka jāstiprina jaunās paaudzes nacionālā identitāte, pilsonības un valstiskuma apziņa. Šī programma ir valsts simtgades dāvana bērniem un jauniešiem, kas ļauj izziņāt un klātienē redzēt mūsu kultūras un dabas vērtības. „Tehnoloģijas attīstās, bet mums ir un būs vajadzīgi cilvēki, kas ar tām strādā,” tā izglītības un jauniešu speciāliste.

Daina Tāfelberga
Aivara Vētrāja foto

Vai nu piemineklis, vai stāvvieta

Vai turpmāk atļaut likt automašīnas 1905. gada parkā pie tēlnieces Līvijas Rezevskas pieminekļa 1919. gadā bojāgājušajiem iedzīvotājiem?

Atkal aktualizējies jautājums par automašīnu nolikšanu Kuldīgā, 1905. gada parkā, pie tēlnieces Līvijas Rezevskas darba – pieminekļa 1919. gadā bojāgājušajiem iedzīvotājiem.

Kuldīgas novada deputāti domes sēdē izbeidza tā sauktās Gotlība sētas nomas līgumu ar Baznīcas ielas 14. nama iemītniekiem.

Kurzemnieks par šo vietu rakstījis vairākkārt. Savulaik iemītnieki solīja pieminekli no automašīnām vismaz norobežot ar puķu kastēm. 2011. gadā viņi šo vietu no pašvaldības sāka nomāt, lai ierīkotu stāvvietas. Tagad situācija mainījies – iecere vairs neesot aktuāla. Bet deputātiem jādoma, kādi noteikumi te būs nākotnē, jo mašīnas tur tiek novietotas regulāri.

Par to sašutuši tuvējo māju iemītnieki. Kāda kundze, kura regulāri staigā pa parku, *Kurzemniekam* saka: „Lai pašvaldība domā – vai nu piemineklis, vai stāvvieta! Man neērti no tūristiem – viņi bieži

prasa, kas tas par pieminekli. Šeit 1919. gadā nošauti kuldīdznieki. Tad gados vecāki tūristi ir sašutuši, ka tadā vietā liek automašīnas.” Sieviete zina teikt, ka pārsvarā tās pieder tuvējo apartamentu iemītniekiem, bet vakaros tiek saliktas arī citas, jo par stāvēšanu ierobežotā laika stāvvietās Baznīcas ielā neviens negrib maksāt sodu. „Ir reizes, kad pilns viss laukums – piebraukts līdz pat piemineklim, turklāt nobloķēta gājēju taciņa,” kundze skaidro.

Domes sēdē pašvaldības vadītāja Inga Bērziņa apstiprināja – arī viņai ir vairākas sūdzības, tādēļ vajadzētu šo jautājumu nodot publiskai apspriešanai, kā arī domāt, kā mainīt apbūves zonu plānu. Savukārt būvvaldes vadītāja Jana Jākobsone uzsvēra: kad parks tiks pārveidots, tagadējā zaļajā zonā pie Baznīcas ielas 14. nama paredzēts atļaut iemītniekiem mājai piederošajā zemē ierīkot stāvvietas.

Inguna Spuleniece
Aivara Vētrāja foto

Grib izglītot Īrijā dzīvojošos latviešu bērnus

Lai runātu par sadarbības projektiem ar Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumu (KTTT), pagājušajā nedēļā Kuldīgā viesojās Īrijas vēstnieks Latvijā Džims Henesijs (Šeimuss Makeinguss).

„Sadarbību ar vēstniecību izveidojam ar Īrijas Rūpniecības un tirdzniecības kameras (ĪRTK) starpniecību, jo tehnikums ir kameras biedrs. Saskaņojām savu vietu no Latvijas uz Īriju aizbraukšu latviešu bērnu izglītošanā. Ar vēstniecības un kameras atbalstu mums bija iespēja 2016. gadā viesoties Īrijā ar mērķi tikties ar latviešiem un meklēt ceļus, kā atgriezt atpakaļ latviešu jauniešus. Viens no tiem ir dot viņiem iespēju te mācīties un arī piedalīties vasaras nometnēs,” saka KTTT direktore Dace Cine.

PAR VASARAS NOMETNĒM

Sarunā ar vēstnieku piedalījās ĪRTK vadītāja Ilze Krēslīņa un skolotāja Aija Rutule. D.Cine vēstniekam pastāstīja par pieredzi šīs vasaras nometnē, kurā piedalījās bērni no

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma direktore Dace Cine un Īrijas vēstnieks Latvijā Džims Henesijs (Šeimuss Makeinguss).

deviņu līdz 12 gadu vecumam no dažādiem Latvijas novadiem un no Īrijas, kuriem viens vai abi vecāki ir latvieši. Nometne notika Kuldīgā par Sabiedrības integrācijas fonda (SIF) piešķirto finansējumu. Bērniem stāstīts par latviešu folkloru, tradīcijām, ēdieniem u.c. Tehnikums un kamera konkursā guvusi SIF atbalstu 11 nometnēm arī nākamajā gadā. D.Cine pastāstīja, ka nākamvasar būtu nometne pusaudžiem, kuriem te notiktu mācības ar profesionālu ievirzi, bet vienlaikus viņi tuvāk iepazītos ar Latviju un varbūt izlemtu atgriezties un turpināt izglītību šeit. Bet vispirms tiks aptaujātas latviešu ģimenes Īrijā, vai viņiem būtu interese sūtīt savus bērnus uz Latviju. Īrijas izglītības sistēma paredz, ka pēc pamatskolas jauniešiem ir gads, kurā viņi var izlemt, ko tālāk mācīties. Tā būtu vēl viena iespēja latviešu jauniešiem gadu pavadīt Lat-

vijā, un varbūt kāds no viņiem nolemtu palikt. Tika pārrunāta iespēja apmeklēt Latviju arī Īru jauniešiem, piemēram, rīkot apmaiņas braucienus latviešu un Īru jauniešu korim. Finansējumu tam varētu saņemt no kādas starptautiskas programmas.

CUKURA MASTIKAS MEISTARKLASES

D.Cine pastāstīja ieceri uzaicināt uz tehnikumu cukura mastikas meistarību gan tehnikuma audzēkņiem, gan plašākai auditorijai, piemēram, profesionāliem konditoriem. Vēstniecības palīdzība noderētu, lai atrastu šādu speciālistu. „Mēs Latvijā meklējam dažus spēcīgus partnerus, ar kuriem attīstīt sadarbību, – tāda ir gan kamera, gan Kuldīgas tehnikums un Daugavpils universitāte,” teica vēstnieks.

Iveta Grīniņa
Lāsma Reimanes foto

Kukurūza: zāle un koncertzāle

„Vēlos parādīt, ka nevajag grandiozus šovus ar lielām izmaksām, ka arī kukurūzas laukā var jauki pavadīt laiku,” atklājot dziesminieka Kārļa Kazāka koncertu Kazdangas pagasta *Grigaļos*, sacīja kukurūzas labirinta saimniece Baiba Podniece.

Šo atrakciju Laidu pagasta biedrība *Kopā cits citam* rīko otro gadu, bet K. Kazāks šaipusē divreiz jau viesojies: Lieldienu labdarības koncertā Valtaiku baznīcā un *Grigaļos* pasākumā Skrundas kultūras darbiniekiem.

No malu malām atbraukušie klausītāji gumijas zābakos pēc koncerta lauka vidū tika arī cienāti ar pankūkām, augļiem un kafiju.

Dziesminieks Kārlis Kazāks: „Ja pasaka, ka būs vakars kukurūzas laukā, cilvēki gaida maģiju. Bet tās nebūs, ja paši to neradīsiet.”

Maldīties labirintā var vēl šomēnes (jāpiesakās iepriekš), bet rīt un 22. septembrī būs **nakts piedzīvojums.**

IESAKŅOTIES IR SKAISTI

Kā saka Kārlis: „Esmu dziedājis uz plostiem ezeros, rītausmā Bārtas upē, bet kukurūzas lauka vidū pārņem pilnīgi citas izjūtas. Katrai vietai sava maģija, bet zināju, ka te atkal braukšu – Baibas un viņas ģimenes dēļ. Man kādreiz nebija svarīgi būt iesakņotam. Esmu audzis Jelgavā, kur man tas nav izdevies. Bet šeit redzu, ka tas ir skaisti – Baiba organizē koncertu savu vecāku lauka vidū. Droši vien kādam puslopam kukurūza uz ziemu te ir nozagta... Nu, ir

citādāk satikties šādi! Alu neviens malā netirgo... Un tik miermīlīgus rotveilerus bijāt redzējuši? Viņi sēž un gaida savu pankūku.”

K. Kazāks dziedāja arī tās dziesmas, kas izskanēja LTV raidījumā *Dzirdi balsis*, kurā viņš izbraukāja Latvijas kultūrvēsturiskos novadus, ieklausoties ļaužu valodā un sacerot tajā pa dziesmai, tostarp *Ja viš pamet man bez vārd* tāmnieku dialektā.

Mūziķis arī dalījās pārdomās, piemēram: „Sūdi, atvainojiet, nebūšanas, dzīvē notiek. Mēģinām

tiem izkulties cauri. Podnieku ģimene ir izcils piemērs, kā pēc tam pacelt galvu un turpināt darīt vairāk par savas sētas pieskaņšanu. Parasti taču darbinā kaut ko padarām, tad jau televizors un... Bet ir cilvēki, kuri vietu tur dzīvu. Man liekas: Valtaiku pusei ar Podniekiem paveicies. Nezinu – varbūt savā starpā kasāties. Jo, ja kāds ko dara, tad, visticamāk, baigi kaut ko grib dabūt sev. (Pasmaida.) Bet šī nav tā vieta. Reti esmu tik daudzreiz teicis paldies cilvēkiem, kuri ļauj mums satikties.”

PATĪK ĪSTAS LIETAS

Sermītnieki Freimaņi ar draugiem ieradušies mazā pulciņā. „Atslēgas vārds bija tieši Kārlis Kazāks,” atzīst Ilona un Aigars, kuri apbrīno mūziķa vēlmi ceļot, iepazīt izlokšnes, spēju rast kopīgu valodu ar katru. Artis Roberts saka: „Mums patīk īstas lietas, un Kārlis ir īsts.” „Gribējās ko neparastu,” pamato Aigara māsa Ērika. Bet Freimaņu dēls Māris un vedekla Gunta piebilst: „Jau pagājušogad bijām arī labirintā – tumsā un lietū.”

Šogad divās atklāšanas dienās augustā labirintā bijis vairāk nekā 300 cilvēku, stāsta B. Podniece. Dienā atrakcija domāta galvenokārt ģimenēm, naktī pieaugušajiem. Pieteikušies daudzi vidusskolēni. Viesus sagaida Baiba, māsa Ieva vai mamma Zīnta, bet organizēt palīdz daudzi, arī draugs Kaspars, tētis Jānis, vecvecāki Mārīte un Imants, kuru lopiem kukurūza sēta. Garumā tā padevusies, taču visa nav sadīgusi un varēja būt biežāka, vērtē Baiba.

Skolu sāk un beigs četri

1. klasei nopirkts paklājiņš un mīksti sēdekliši, kas kalpo kā rotaļām, tā ceļa zīmju apguvei, rāda skolas direktore Elita Tisjaka.

Laidu pamatskolā 1. un 9. klasē šogad audzēkņu pavisam maz – katrā četri.

Arī piecgadīgie vien pieci. Toties ir 12 sešgadnieku. Pavisam bērnu nepilns simts: 61 skolēns, 35 bērnudārznieki. Vēl pieci mazuļi uz pirmsskolas grupu nāks ziemā.

DZĪVOKĻI TUKŠĪ

„Četri klasē – tik maz vēl nav bijis,” atzīst direktore Elita Tisjaka. Tas esot skaidrojams gan ar dzimstību, gan to, ka vecāki pārcēlušies citur un uz ārzemēm. Cik vietējo skolēnu varētu atrasties citās zemēs, direktore vairs neskaitot. „Iedzīvotāju kļūst mazāk visur. Arī Laidu centrā dzīvokļi tukši. Vienu daudzdzīvokļu māju nojauca, vēl vienu atbrīvoja... Cik vairs palicis citu māju, kurās ir skolas vecuma bērni? Tagad vairāk ir Sermītes centrā.”

SKOLOTĀJI TIE PAŠI

Jauni pedagogi nav bijuši jāmeklē: 13 strādā skolā, pieci pirmsskolā. No citurienes brauc četras skolotājas: Una Birzniece no Kuldīgas (matemātika), Astra Inga Fabriciusa no Zlēkām (angļu valoda), agrākā sermītniece Anda Doiniņa no Aizputes (vēsture) un Kristīne Hartmane no Skrundas (informātika). Piecgadīgo grupā meitenītei ar kustību

Zaļā klase skolas priekšā ir konkursa *Darīsim paši* projekts. Iegādāti trīs galdu un solu komplekti, puķu kastes veidojusi direktore, bet stād- audzētājs Jānis Lepsis uzdāvējis bārbeļu dēstus.

traucējumiem tiek organizēts valsts finansēts asistents. Pirmsskolas bērni iepriekš pie logopēda vesti uz *Biūti* Kuldīgā, bet jau pērn no Lažas speciālās pamatskolas sākusi braukt logopēde Ieva Rone, kuru algo pašvaldība.

MĀCĪSIES DABĀ UN SPĒLĒSIES

Mācībās uzmanība tiks pievērsta dabas zinībām, un šī klase vasarā remontēta, nopirkta mēbeles. Atbalstu guvis projekts konkursā *Darīsim paši* – skolas priekšā iekārtota zaļā klase, kas tāpat var būt atpūtas stūrītis, ierīkots divriteņu statīvs. Skola arī iesaistījusi Eiropas programmā, kas audzēkņiem palīdz grūtību dēļ mācības nepamest. Katru nedēļu tiem būs papildu konsultācijas.

Šogad darbosies četri pulciņi: teātris, jaunie mākslinieki, galda teniss un ritmika pirmsskolā. Diemžēl pašvaldība vairs nav piešķīrusi naudu fiziskās sagatavotības pulciņam un ansamblim, bet pēdējais kopā ar teātri bijis labs atbalsts pasākumos. Toties 1. un 2. klase turpinās Kuldīgas baseinā mācīties peldēt. Latvijas simtgades akcijā *Skolas soma* arī laidenieki varēs par valsts naudu (septiņiem eiro katram) ekskursijā iepazīt savu zemi. Bet 1. stāvā izveidotas divas spēļu zāles: vienā uz grīdas uzkrāsotas lecamaš klasītes, desas u.c. spēles, būs arī gliemezis, cirks, dambrete, otrā telpā – novusa un tenisa galdi.

Dinas Poriņas teksts un foto

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Pārsteigums mammai

„Es zināju tikai to, cikos jābūt gatavai iziet no mājas, – vairāk neko,” prieka asaras slaukot, teic Kuldīgas slimnīcas ginekoloģijas nodaļas ilggadējā vecākā māsa **MARTA BIRZULE**, kurai dēli Māris un Aigars jubilejā sagādājuši brīnišķīgu pārsteigumu. 2. septembrī Martas kundzei apritēja 80. Tās dienas ritā viņa nenojauta, ko dēli iecerējuši.

Jubilāre Marta Birzule (no labās) 80. dzimšanas dienā kopā ar jaunāko māsu Ligitu dodas dēla Māra Birzuļa izplānotajā pārsteiguma ceļojumā.

Balto zirgu vilkto puskarieti Kuldīgas ielās garāmgājēji sveica, smaidot un mājot ar roku.

PUSKARIETĒ PA KULDĪGU

Pie Martas kundzes mājas pulcējās tuvākie radi, dīžājās rumaki no jātnieku sporta kluba *Montepals*, iejūgti lepnā puskarietē jubilārei un ratos viesiem. Baltos Batosus (abi nākuši no audzētavām Polijā, tur nodēvēti vienā vārdā) valdīja Ilze Millere un Līga Vēvere, bet Princeses groži Jāņa Rimeika rokās. (J.Rimeiks pastāstīja, ka pajūgus svētkiem izmanto daudzi. *Montepala* zirgi pieraduši tos vilkt pa ielām, māc labi uzvesties pat filmēšanas laukumā.)

Sirsnīgas dziesmas ģitāras pavadībā jubilārei veltīja muzikants Singurs Zariņš no Talsiem. Saņēmusi pirmos ziedus, jubilāre ar māsu Ligitu tika sēdinātas pajūgā, līdzās – pārsteiguma autors Māris un brālis Aigars, kurš kautrīgi teic, ka šoreiz vairāk viesu lomā, jo arī viņam no scenārija atklāts maz. Slaidā rikšī zirgi izvizināja jubilāri pa pilsētu, piestājot viņai nozīmīgās vietās.

40 GADU MEDICĪNĀ

„Šis ir milzu pārsteigums,” Martas kundze pie mājām jūt nelielu satraukumu. „Es domāju, ka tādu vecumu kā manējais svinēt vairs nevajag, bet, ja jau visi sanākuši...”

M.Birzule atceras, ka 40 gadus ginekoloģijas nodaļā bijusi gan procedūru, gan vecākā māsa. 55 gadu vecumā aizgājusi pensijā: „Taisni jāsmejas: alga bija 35 rubļi, bet pensija – 28! Dabiski, ka strādāju pat divas slodzes, bet pensiju rēķināja tikai no vienas. Jau pensijā esot, desmit gadus nostrādāju Latvijas Sarkanajā Krustā par veselības istabas vadītāju, vēl sporta skolā pie baseina. Šī darbavieta man pie pensijas deva visvairāk. Profesijas izvēli nenozēloju ne mirkli. Skumji bija par to pensiju, tagad tā ir lielāka. Bet vislielākais kapitāls – abi dēli.”

LAI ATDZIMST!

Kad Kuldīgā atvērta jaunā slim-

Šēnbergu dzimtas pārstāvji – kinorežisore Ilze Burkovska-Jakobsena un Juris Burkovskis – Aizputes ielas ipašumā stāda ceriņu.

Tiekoties ar profesionālajām meitām – slimnīcas māsiņām, Martas kundze pat apraudājās.

nīca, M.Birzule jau bijusi pensijā. „Visas vecākās māsas, arī es, svinīgi ielikām pamatakmeni. Ļoti gribu, lai atdzimst vecā slimnīca un nestāv kā grausts pilsētas centrā. Sāpīgi lūkoties, kad atceros, kā tur cīnījāties, lai nodaļa būtu smuka. Ieviesām citus aizkarus, darījām visu, lai sievietes ginekoloģijas nodaļā justos ērti,” atminas Martas kundze.

DISCIPLĪNA NODER

Aigars par mammu saka: „Mediķa profesija ir smaga un prasa laiku. Mums vajadzēja augt patstāvīgiem. Mamma bija disciplinēta un ļoti atbildīga. Disciplīna mums ar brāli noderējusi, kad mācījāties Murjānos, arī vēlāk dzīvē un darbā.”

M.Birzules dēli saistīti ar sportu: Aigars tagad ir volejbola treneris 1. līgas komandai Somijā, Māris

„Dēli ir mans kapitāls,” ar Aigaru un Māri lepojas mamma.

sevi sauc par šorttreka ieviesēju Latvijā – visi olimpieši šajā sporta veidā ir viņa audzināti.

SVEIC PROFESIONĀLIE BĒRNI

Liels bija jubilāres prieks, kad puskariete piestāja vecās slimnīcas pagalmā, kur sagaidīja bijušās audzēknes un kolēģes Ilga Indriksone, Dzintra Kārklīņa, Inguna Vīķe, Ilze Zariņa, kā arī vecmāte Nadežda Gologuzova no dzemdību nodaļas, jo tolaik abu nodaļu kolektīvi turējušies kopā. „Esi sveicināta, Martiņ, atkal darbā!” sniedzot gladiolu, teica I.Indriksone, kas strādā Jūrmalā. Pārējās audzēknes aizvien uzticīgas Kuldīgas slimnīcai, tikai pamainījušas nodaļu. „Mēs esam Martiņas profesionālie bērni – viņa bija priekšniece, darbaudzinātāja, reizēm mamma un uzticības persona,” atceras māsiņas. Viņas vēro vecās slimnīcas graustu, atceras, aiz kuriem logiem bija palātas, gaiteni, atminas gadu, kad septembrī zaļajās liepu lapās iesnidzis sniegs. Sapņos vēl aizvien staigājot vecajās telpās.

ATJAUNO DZIMTAS ĪPAŠUMU

Nākamais pārsteigums jubilāri sagaidīja dzimtas mājas pagalmā Aizputes ielā, kur priekšā bija kupls radu pulks. Mamma priecājas, ka

ēka neaizies postā, jo Māris apņēmis to atjaunot. Aigars smejas: tas ir brāļa aicinājums, jo viņš šajā jomā daudz atbildīgāks: „Arī šos svētkus viņš noorganizējis – paladies par to!”

Māju 1903. gadā nopircis Martas kundzes opaps Juris Šēnbergs. Dzimta palikusi uzticīga Aizputes ielai un Jāņkalnam. Martas vecākiem Ženijai un Pēterim Pētersoniem bijušas septiņas meitas un dēls. Pēteris bijis viens no labākajiem Kuldīgas skroderiem. Dzimta izaugusi pāri par 80 cilvēkiem. Māris saka: katrā ģimenē ir talantīgi cilvēki, piemēram, aktrise Indra Burkovska, mūzikas skolotāja Maruta Grigale, režisore Ilze Burkovska-Jakobsena u.c. M.Birzulis zina teikt, ka J.Šēnbergs piedalījies Aizputes ielas liepu alejas dēstīšanā, bet ozolus kalnā sastādījis viens pats. Šoreiz katrs dzimtas atzars senču īpašumā iestādīja pa ceriņu krūmam.

Ar to pārsteigumi neesot beigušies. Svinības notika kafējnīcā *Klūdžiņa*, kuras saimniece Zigrīda Stucere Martas kundzei ir laba draudzene. Beigās jubilāri sveica *Rumbas kvartets*.

Inguna Spuleniece
Aivara Vētrāja foto

Tīra jūra vieno

1. septembrī Latvijā atklāta akcija *Piekrastes tīrīšana*, kuras nolūks ir Latvijai simtgadē uzdāvināt tīru jūras krastu.

Tās iniciatori ir Vides izglītības fonds un kampaņa *Mana jūra*, kas sešus gadus piekrastē nosaka atkritumu daudzumu. Bet pirmā talka sestdien notika no Nidas līdz Ventspils novada robežai. Arī Liepājā un citviet talcinieki no 10.00 līdz 14.00 maisos vāca atkritumus, kas atrodami jūras krastā. 500 km garās piekrastes sakopšanā vēl var iesaistīties visu septembri ik sestdienu.

KAROSTA

Liepājā pie Ziemeļu mola ieradās 12 talcinieki. Viņus instruēja posma koordinators Daniels Trukšāns, kurš visiem arī izdalīja cimdsus un maisus. Katram tika iedoti divi maisi: vienā jāvāc plastmasa (uz tā rakstīts, kas tajā jāliek), otrā – visi pārējie atkritumi. Ja tika atrasti bīstamie, koordinators tos noglabāja īpašā traukā.

Kā noskaidrots Vides izglītības fonda kampaņas *Mana jūra* ekspedīcijā, pludmale pie Karostas ir viena no piesārņotākajām. Lai arī posms no Ziemeļu mola līdz Ziemeļu fortiem ir ap 4,1 km, pēc talkas viedtelefonos secinājām, ka katrs nostaiģājis 6-7 km, lasot atkritumus gan jūras krastā, gan kāpu zonā, gan starp fortiem, kur tas šķita droši.

Vidzemniece Ilze Ļuļēna talkā Liepājā nonākusi, pateicoties braucienam uz Kuldīgu, – tur no Rīgas pārcēlusies meita Kristīne, kura rosinājusi visus piedalīties. Tā kā Liepāja vēl nekad nebija apskatīta, Ilze piekritusi, un abas ar otru meitu Egiju mērojušas tālu ceļu no Drustiem. Ilzes vispārsteidzošākie atradumi bija peldkostīma augšdaļa, bērnu sandales un kāds no bīstamajiem atkritumiem, kuru neviens nepazīna. Viņai šķiet, ka tas bijis radiators vai akumulators.

Talkā piedalījās arī Liepājas laikraksta *Kurzemes Vārds* žurnāliste Linda Kilevica, kura dzīvo Karostā netālu no pludmales. Viņa kāpās atrada segas pārvalku, ko kāds atpūtnieks, iespējams, aizmirsis. Tas visiem lika iespurgties izbrīna smieklos.

Maisi pildījās ļoti ātri, tāpēc visā posmā četras reizes tika izveidots punkts, kurā talcinieki smagos maisus atstāja. To koordinātas tika nosūtītas Liepājas pašvaldībai, kurai uzticēts atkritumus savākt.

Kuldīdznieks Pēteris Pabērzs atbraucis ar draudzeni, kura ļoti vēlējusies piekrasti sakopt. Savdabīgākās lietas, kas nonāca viņa maisos, bija *Dusmīgo putnu (Angry Birds)* apakšbikses un milzīga nagla. Pēc talkas Pēterim radušās dusmas uz cilvēkiem, kuri vidi piesārņo, jo atkritumu tiešām bijis daudz.

JŪRAS KRASTĀ ATRASTS

Talcinieki maisos savāca putuplastu, plastmasas pudeles, glāzes un korķišus, stikla pudeles un lauskas, skārda bundžas, polietilēna maisiņus utt. Visvairāk smiltīs atrasti izsmēķi, kas sadalās tikai aptuveni desmit gados.

Briņķiem nācās brīnīties, kādas mantas mētājas piekrastē: apavi un to zoles, pamperi, zeķes, peldkostīmi, segas pārvalks, gumijas caurulītes, radiators, akumulators un šīrces. Pēdējie divi uzreiz tika nodoti Danielam, jo tie ir bīstamie atkritumi.

Uzietas arī smiltīs iestīgušas riepas. Tās tika nofotografētas, un bilde ar koordinātām nodota Valsts vides dienestam, izmantojot mobilo lietotni *Vides SOS*.

Galamērķi pie Ziemeļu fortiem sagurušie talcinieki jutās gandarīti. *Piekrastes tīrīšanas* organizatori bija parūpējušies, lai visi tiek nogādāti sākumpunktā, kur gaidīja garda zupa, augļi un citas uzkodas.

Kristīne Āboliņa, Dina Poriņa, Autoru foto

Rīt, 8. septembrī, talka notiek Ventspilī un tās novadā. Sev vēlamajā posmā jāreģistrējas mājaslapā www.tirrade.lv.

PATRIOTISKAIS ROMANTIĶIS

Kuldīgas vecajos (vācu) kapos stalts, melns piemineklis atgādina par 19. gadsimta 80.–90. gadu mijā latviešu dzejā sevi pieteikušo **JĀNI FRĪDENBERGU-MIERIŅU**.

1934. gadā literatūrvēsturnieks, rakstnieks un žurnālists Līgotņu Jēkabs rakstīja: „Jānis Frīdenberģis-Mieriņš (..) ir guvis nemirstību ar savu klasisko balādi *Taurētājs* (..), kura pušķo mūsu lasāmgrāmatas un literatūras vēstures. (..) Dzejnieks atdusas Kuldīgas kapsētā, un būtu vēlams, ka mūsu nacionālā sabiedrība viņa kapu neaizmirstu kaut tā paša *Taurētāja* dēļ!” (Motīvu par neuzpērkamo taurētāju labāk zinām no Rūdolfa Blaumaņa balādes *Tālavas taurētājs*, uzrakstītas 1902. g.). Tikai 25 gadus nodzīvojušā dzejnieka „tuvāki dzīves apstākļi vēl līdz šim palikuši neizpētīti”. Diemžēl nekas nav mainījies, un par tautisko romantiķu Ausekļa, Pumpura u.c. tradīciju turpinātāju zināms maz.

IERĒDNIS AR DZEJNIEKA DVĒSELI

J.Frīdenbergs (Mieriņš ir pseidonīms) dzimis 1869. gada 7. janvārī (pēc jaunā stila) Mežotnes pagasta *Mazrūtiņos* saimnieka ģimenē. Mācījies Sesavas pagastskolā, tad Jelgavas reālskolā. Jauneklis dodas uz Rīgu apgūt tirgzinības. Tomēr profesija nav saistījusi, un mācības pamostas. Nav ziņu, kas noteicis tālāko izvēli, bet viņš nonāk Kuldīgā un strādā aprīnča policijas valdē par reģistratoru.

Ierēdņa darbs ir maizes pelnīšanai, bet dvēseles piepildījumu, dzīves jēgu jauneklīs rod dzejā – tā apkopotā divos krājumos *Līgas skaņas* (1889. g., tajā arī *Taurētājs*, un 1891. g.). Galvenie motīvi: tēvzemes mīlestība, sāpes un vilšanās, skumjas un bezcerība. Patriotiskajos dzejoļos autors nav mierā ar tautiešu tikumiem: krīvs parādās dzejniekam nakstī Ventas krastā un ir sašutis, ka tauta aizmirsusi senču ierašas, arī dzejolī *Kam sērojiem?* kāds jauneklis par to skumst. Savukārt dzejolī *Es, latvju dēls!* autors definē savu dzīves uzdevumu: „Es, latvju dēls! Vai gribi zināt, / Ko vēlos karstī, / Sirsnīgi? / Lai Latvija, kas ilgi vārga, / Nu plaukst un zaļo spēcīgi!”

Jūsmīgi viņš suminājis Garlību Merķeli, darba *Latvieši* autoru: „Te kā pērkons nikni atskanēja / Tava balss un mūrus satrieca. / Tā bija soģa balss. / Varmākas, to dzirdot, / nodrebēja.”

Rokrakstā palikusi Jelgavas latviešu biedrības konkursam rakstītā drāma dzejā *Greizsirdības upuri*, kas tēlo zemgaļu brīvības cīņas pret vācu iebrucējiem 13. gadsimtā.

VAI SADRUPUSI KLINTS?

Īpaša ir tikšanās ar dzejnieku, tulkotāju, folkloristu Frici Brīvzemnieku, kurš 1887. gadā ierodas Kuldīgā strādāt par tautskolu inspektoru. Kaut viņš te ir tikai gadu, jaunais dzejnieks atradis padomdevēju, domubiedru, uzticības personu. Saglabājušās J.Frīdenberga-Mie-

riņa vēstules, kurās viņš lūdza F.Brīvzemnieka atbalstu dzejoļu krājumu kārtošanai, cenzenai un izdošanai, un pirmais arī veltīts „augstcienījamam tautas gara mantu krājējam Fr.Brīvzemniekam”. Pēc viņa ierosmes jaunais dzejnieks sāk atdzejot vācu klasika Frīdriha Šillera balādes.

J.Frīdenbergs-Mieriņš ir aktīvs sabiedriskajā dzīvē, bet, kā lasāms kādā 1890. gada vēstulē: „Aprīnča priekšnieks man aizliedza būt par biedru latviešu biedrībā.” Nomāc vienmuļais ierēdņa darbs, baida progresējošā tuberkuloze, kas apdraud arī sievu un dēliņu (dzimis 1894. g.). Kādā dzejolī liriskais varonis atzīst: „Es jūrā esmu sadrupusi klints.” Iespējams, šo izjūtu un apstākļu kopums liek izvēlēties aiziet no dzīves pašam.

TAGAD LEONA PAEGLES IEĻA

Dzejnieka dēls Jānis Mierkalns (1940. g. pieņēma dzimtas uzvārda latvisko formu) 1960. gadā ASV latviešu laikrakstam *Laika Mēnešraksts* (LM) stāsta: „Liktenis mūsu ģimeni tik bargi piemeklējis. (..) Mans tēvs dzejnieks Mieriņš bija slims ar tuberkulozi. (..) Tā kā toreiz nebija efektīvu zāļu, tēvs neredzēja nekādas izejas un pats ņēma sev dzīvību.

Viņš nošāvās, pirms tam māti un krustmāti aizsūtījis uz tirgu. Tas notika 1894. gadā Kuldīgā (4. jūnijā – aut.), kur viņš dzīvoja, bij ierēdnis... Vēlāk viņam Kuldīgā uzcēla pieminekli ar uzrakstu: „Tēvu zeme dārgāka / Nekā manta, dzīvība!” Tie viņa paša vārdi. Bija tur arī viņa vārdā nosaukta iela. Tagad, kā dzird, kaps gan esot apkopts, arī piemineklis stāvēt savā vietā, bet iela pārdēvēta Leona Paegles vārdā.” Bet laikraksts *Dievas Lapa* atgādina, ka bērēs kāds sacījis: „Viņš par visām lietām cienīja domu brīvību un nevarēja ierēdēt lišķību.”

VAI LEMTI AIZMIRSTĪBAI?

Pesimistiski izskan J.Frīdenberga-Mieriņa dzejolis *Pie Ausekļa kapa* – kādreiz populārā dzejnieka (1850–1879) kaps pamests novārtā: „Viņš dziedāja kā reti kāds / No Līgas dēliem dzied. / Par to uz kapa kopīņas / Tam nātras, dadži zied.” Vai vērts pūlēties, ja tik ātri tauta aizmirst savus iedvesmotājus? Nepaiet ilgs laiks, kad *Staburaga bērnu* autors Valdis, atkal iegriezies Kuldīgā (te beidzis Baltijas skolotāju semināru), spiests nonākt pie līdzīgas atziņas, un vietējai sabiedrībai neglaimo viņa dzejolis *Pie Mieriņa kapa*:

„Kapusargs, knauķi kas atmin ikkatru, ko iekasņāj’s smiltī,

Ieplēta tikai acis, kad piegājis prasīju viņam:

„Sakiet – kur apglabāts teitan Mieriņš, īsts tautiet’s un dzejnieks?”

Grozīja galvu un, pakasīj’s pakausi, atrūca beidzot:

„Tāda še nava!” Un tikai, kad teicu, ja nezina, kur aprakts

Dzejnieks Mieriņš, vai neteiks, kur kapos kāds Frīdenbergs guldīts,

Ierēdnīs miestā kas bijis? – tam atausa atmiņā īstā.

„Ak, tad to-o,” stiepa viņš, „meklējat? To, kas modīgs bij mūžam...”

Domīgs un kluss kā – un pēngad nošāvās pats? – jā, pie viņa

Kapa aizvest gan varu, tak jaukuma nav tur nekāda.”

Gandrīz 100 gadu vēlāk tapis Māra Čaklā dzejolis *Frīdenberga-Mieriņa kaps Kuldīgā*, un aina atkal visnotaļ nepievilcīga – kapi kļuvuši par *miera vietu* dīkiem svinētājiem, tomēr, par laimi, „nē, tur nekriņ taurētājs. Nokriņ agrs aurētājs”.

Taču ir arī kāds gaišs fakts – 1939. gadā laikraksts *Brīvā Zeme* vēsta: „Kuldīgas valsts ģimnāzija sestdien bija rīkojusi sava novada kultūras darbinieka dzejnieka Frīdenberga-Mieriņa piemiņas vakaru. Pēc referāta par mūžībā aizgājušā dzejnieka dzīvi un darbiem notika Frīdenberga-Mieriņa drāmas *Greizsirdības upuri* izrāde.”

DZIMTĀ VĒSTURES GRIEŽOS

Pēc vienas paaudzes dzimtai atkal rodas dzejnieks – mazdēls Andrejs Pablo Mierkalns. „Andrejam Pablo dzeja un tuberkuloze iedzimtas – no vectēva,” tā par dēlu izteicies tēvs Jānis, agronoms, kurš beidzis Latvijas Universitātes Lauksaimniecības fakultāti. J.Mierkalns vadījis piensaimniecības ražojumu kontroli – sākumā Liepājā, kopš 1927. gada visā Latvijā. 1944. gadā iecelts par docentu Lauksaimniecības akadēmijā. Bēgļu gados Vācijā lasījis lekcijas Baltijas universitātē. Kopā ar sievu izceļojis uz ASV, J.Mierkalns darbojies Nebraskas universitātē. Tajā studējis Kārlis Ulmanis, kura piemiņas plāksne tur atklāta ar J.Mierkalna palīdzību.

A.P.Mierkalns (1928–2005) Otrā pasaules kara beigās mobilizēts

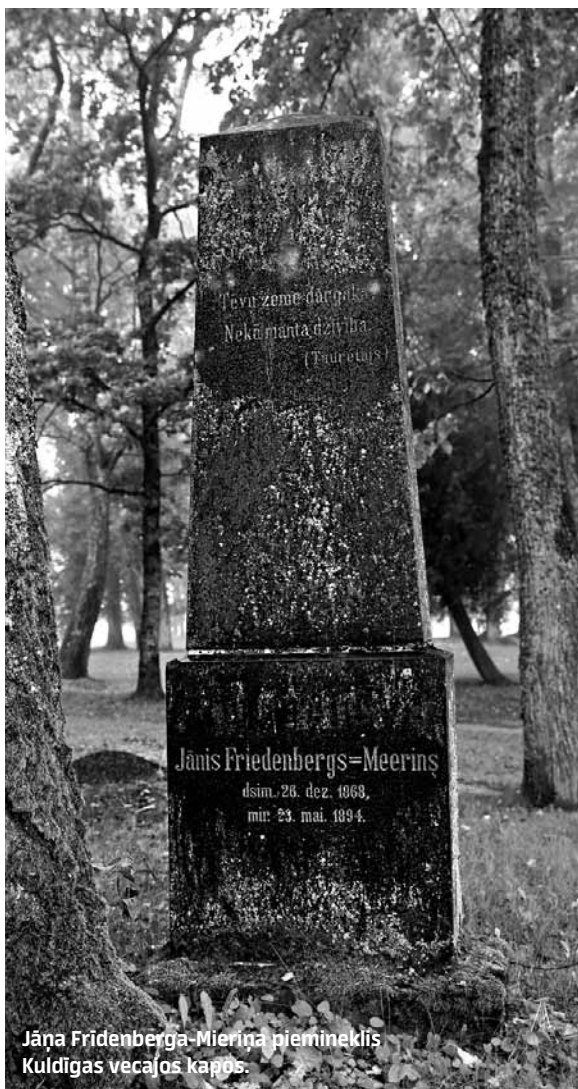
Jānis Frīdenbergs-Mieriņš.

vācu armijas gaisa izpalīgos, tā ģimene tika izšķirta – vecāki devās bēgļu gaitās. Taču liktenis Mierkalniem uz brīdi bija labvēlīgs, kā atceras Jānis: „Kad apmetāties Krumbahā, Švābijā, sieva nevarēja norimt un brauca dēlu meklēt, lai gan nebija ne jausmas, kur Andris varētu būt. Palīdzēja brīnumains, gandrīz neticams gadījums: tikai vienu staciju pabraukusi, skatās pa logu, redz, uz perona stāv garš, novācējis jauns karavīrs – Andris! Arī viņš bija braucis mūs meklēt, un ceļā satikušies. Sieva tai pašā vakarā atveda dēlu mājā. Viņš bija ļoti vājš, kara apstākļos iejauktu veselību.” Taču biogrāfijas *melnais fakts* – dienests vācu armijā – Andrejam Pablo vēlāk liedz kopā ar vecākiem izceļot.

Strasbūras universitātē viņš studē romāņu un ģermāņu valodas, strādājis par valodas un literatūras skolotāju Francijā, taču kopš 70. gadu beigām garīgas slimības dēļ A.P.Mierkalns nestrādāja, ārstējās sanatorijā. Intervijā LM J.Mierkalns stāsta: „Kāds kritiķis Andrim pārmet, ka esot franču ietekmē, pieņēmis pat franču vārdu. Pirmkārt, Pablo nav franču, bet spāniešu vārds – un dēls pie tā netika pats, bet ar manu palīdzību. 1925. gadā biju komandējumā Itālijā. Dženovā skaistā maija rītā eju pa kādu bulvāri, redzu, tam nosaukumā *Pablo* (..) Vārds man tā iepatīkās, ka nodomāju – likšu dēlam, ja būs. To arī izdarīju: dēls dabūja divus vārdus: no mātes Andreju, no manis Pablo.”

Bezcerīgākajos brīžos dzejnieks spirdzinājumu rod domās par dzimteni, latviešu valodu. Līdzīgi kā vectēva dzejā, arī mazdēla darbos saklausāma patriotisma notis: „Man kādreiz gribētos / Aiziet uz Latviju / Kājām. / Kā sarkani ziedi zaļajās lapās / Vītenos / Vijas. / Es domāju, ka cilvēki nav ziedi / Un zaļās lapas nav, / Bet – neredzamā sakne.” Ieskanas arī citi motīvi, bet trimdas liriku tās labākajā daļā raksturo skaistuma alkas, izjūtu un sajūtu nianses, piemēram, dzejolis *Pavedēja* krājumā *Saulē un ēnā*: „Skaņi smējās rudens sieva, / Aicinot un saucot draugus – / Kokus. / Un visi koki iemilējās viņā – / Zeltoja, sarka, / Sārtoja, svila. / Apsvīla uzvalki, palika kaili. / Bet rudens sieva smiedamās iebēga / Vētrā.”

Mārīte Milzere
Interneta un
Aivara Vētrāja
foto

Jāņa Frīdenberga-Mieriņa piemineklis Kuldīgas vecajos kapos.

TAURĒTĀJS

Meži gaudo, vijņi vaid,
Ūpis ceros brēc un baid'.
Zīniēks prāto: briesmas būs,
Ienaidnieki virsū grūs.
Apklust dziesmas... Alu dzer...
Karavīri bruņas tver.
Tēvu zemi sargāt grib,
Acīs dūša zvēro, zib.
Un iz bara jauneklis
Dodas, tauri pakēris.
Veikliem soļiem kalnā skrien,
Garas priedes galā lien.
Ērgļa skatu apkārt met:
Ļaužu neredz... Balsis kņēd.
Ziņas devi manījuši,
Priēdi aplenc varmāki.
– Nepūt tauri, zemē kāp,
Dzīvību jel savu glāb!
Ļauj mums uzbrukt slepeni,
Mantu, godu dabūsi.
– Nodēvēji, atstājiet!
Velti mani kārdiniet.
Tēvu zeme dārgāka
Nekā manta, dzīvība.

Atskan taure vareni,
Nodimd lejās, kalnāji.
Svešie ņemas priēdi cirst,
Civji žvakst, un skaidas birst.
Priēdē drīz jau taisās krist,
Tomēr skaljāk skaņas klist...
Pēdējs cirtiens – gāžas jau...
Viram kokā bailu nav.
Taurētājam bija mirt,
Tomēr kurši ziņu dzird.
Sīva kauja iesākās,
Vāci beidzot atkāpjas.
Guļ ap priēdi liķu daudz,
Koku zaros vēji kauc.
Pērkondēli upurē
Taurētājam svētbirzē.

SARUNA AR JUBILĀRI

Mīlēt sevi un darbu

Skrundas novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Dace Grāvele nesēn nosvinēja 60. jubileju un ir pārliecināta, ka mūža otrajā pusē vērtības mainās – svarīgākas kļūst cilvēku attiecības.

Šajā amatā rit astotais gads, kaut arī pēc profesijas viņa ir pedagoģe. Pirms tam 11 gadus strādājusi par direktori Zirņu pamatskolā: „Manā dzīvē tas bija grūts, darbīgs laiks, bet izaugsmei deva daudz – pieredze noder vēl tagad. Man bija brīnišķīgi kolēģi, taču izglītības sistēmā visu laiku notiek reformas: kaut kas tiek reorganizēts, optimizēts, likvidēts. Bija grūti. Man nepatīk darbu mainīt, bet laikam vienā brīdī bija pēdējais piliens – 2009. gadā pabeidzu mācību gadu, un rudenī skola darbu sāka ar jaunu direktori.”

JAUNOS MEKLĒJUMOS

2009. gadā tika izveidots Skrundas novads, vajadzēja dzimtsarakstu nodaļas vadītāju. „Pieteicos konkursā, jo domāju – kāpēc gan ne? Kad līdz pārrunām atlika nedēļa, izdomāju aizbraukt pie Saldus kolēģēm, kuras strādāja jau daudzus gadus. Tā vairākas dienas no rīta līdz vakaram mācījos. Kad nācu uz konkursu, zināju, uz kādu amatu nāku. Atlika mazliet pabaidīties, atbildēt uz 15 cilvēku komisijas jautājumiem un sākt strādāt.” Tagad pieņemumos ietilpst bērniņu dzimšanas un laulību reģistrācija, dokumentu kārtošana, cilvēkam aizejot viņšaulē, – viss, kas saistīts ar civilstāvokli.”

Vasara esot aizņemta tik ļoti, ka brīžiem pagalmā kāda puķu dobe aizaugot: „Kad sākas kāzu maratons, skrienu mājās, mudīgi uzvelku kleitu, safrizēju matus un – uz kāzām, tad atpakaļ, pārvelku kleitu un atkal prom. Nākamajā dienā viss no gala, jo tagad cilvēki precas arī darbdienās.”

LAIMES ASARAS UN SMIEKLI

Dace nosmej: mūsdienās daudzi pāri vispirms domā par visu ko citu, tikai pēc tam par juridisko reģistrāciju. „Gadījies tā, ka cilvēks atbild – nav laika atnākt un parunāt, kādu viņš vēlas savu īpašo dienu. Dažreiz esmu nešpetna un jautāju: „Vai dienā, kad precēsieties, jums laiks būs? Vai nebūs jāstrādā?”

Kāzu dienā neviens nevarot paredzēt, kādas būs emocijas. „Puisis stalts kā ozols, bet, kad savu meiteni ierauga sapucētu, tad jāraud, tad nezina, kur likties. Es saku: „Par to nav jākaunas. Tu esi priecīgs – tev dvēsele vaļā!” Bijušas pāris ceremonijas, kurās viss ir tik patiesi, ka asaras acīs sakrien pašai.” Bet pa šiem gadiem intuitīvi varot just, vai mīlestība ir īsta vai arī tur nekas neiznāks. Bauda dvēselei esot kāzu jubiliāri.

Kuriozi? „Skrundas muižā kāzas, līgavainis stāv un gaida. Vienā pusē sēž sievas radi, otrā – vīra radi un divas ome. Tūlīt jānāk līgavai, visi saspringuši, bet viena ome paliecas uz priekšu un otrai skaļi noprasa: „Vai govys tev ir?” Līgavainis saķer galvu: „Ak, kungs, ome, vai tev tagad jārunā par govi?” Otrā saraudamās atbild, ka ir, bet parunāšot pēc tam. Fotogrāfs uz sola guļ augšpēdus un smeļ. Pēc tam satiku līgavaini, kurš prasa, vai es vēl tagad par to govi apsmejoties. Teicu: „Piedod, bet – jā.””

ATGŪT ENERĢIJU

Daces enerģijas avoti ir grāmatu lasīšana, teātra un koncertu apmeklējumi, atra-

Skrundas novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Dace Grāvele jaunlaulātajiem sakt, lai ceremonijā nomierinās – lai dzird kaut ko no tā, ko viņa saka: „Man gribas ar viņiem sarunāties, tāpēc no lapas nelasu.”

šanās pie jūras un rosība mājās. „Cilvēki enerģiju paņem. Kaut arī tā ir pozitīva, tomēr nogurstu. Vajag laiku sev, lai sakārtotu domas. Man patīk agras pastaigas ar mazo razbainieku – suni Tedi, patīk no rītiem peldēt. Kad bija mazliet pāri piecdesmit, radās atziņa, ka esmu tādā vecumā, kad varu teikt, ko domāju – nemānīt arī pati sevi. Jaunie cilvēki steigā neatvēr laiku darbam ar attiecībām – vieglāk ir aizvainotam izteikt pārmetumus un mesities katram uz savu pusi. Labo var pazaudēt tik ātri, bet uzbūvēt no jauna nav vairs viegli.”

Par ģimeni Dace saka: „Ļoti lepojos ar

četriem dēliem! Varbūt reizēm viņi dara muļķības, bet visi ir labi cilvēki, un blakus ir īpašas meitenes.” Dace izbrīvējot laiku, lai mazbērni atbrauktu uz *omes nometni*. „Jau no mazotnes iegājies, ka visi četri mazbērni divas nedēļas dzīvo pie mums ar Vilni, un es šo laiku izbaudu. Varu novērtēt, kā viņi pa gadu izauguši, kas viņus interesē. Mazbērni ar vecvecākiem var runāt par to, ko ar vecākiem neatļaujas. Visi ir muzikāli, zēni arī sporto. Tehniskās iespējas tagad ļauj par panākumiem un jaunu meitām uzzināt.”

Anna Bivbāne

Daces Grāveles arhīva foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 29. augusta līdz 5. septembrim piedzimušas astoņas meitenītes un trīs puikas.

Bērniem doti šādi vārdi: Helēna Lībe, Anna Emīlija, Evelīna, Līna, Elīza, Gabriela, Krista, Emma, Kristofers, Artūrs, Markuss.

Mājās gaida četri brāļi

Laura Šimpermane un Mārcis Vizums no Talsiem 3. septembra vakarā sagaidījuši meitiņu. Laura stāsta, ka vārdu domājuši ļoti ilgi, beigās meita nosaukta par Kristu. Mājās mazo māsu gaida četri brāļi: Markuss (10), Alekss (8), Dāvis (4) un Oliveris (1). Laura ar visu tikšot galā, tomēr palīdzēšot vīrs un ome. Pagaidām Krista esot ļoti mierīga. Meitenīte piedzima 2890 g smaga un 51 cm gara.

Vārdu dod vecvecāki

Mudīte Gruntiņa un Danijs Pulturs no Aizputes 4. septembrī sagaidījuši pirmo bērniņu – dēlu Markusu. „Ilgi domājām, kādu vārdu likt: vispirms bija doma par Adrianu, pēc tam gribējām Danielu, beigās vārdu izdomāja ome ar opi,” saka Mudīte. Arī šī jaunā māmiņa stāsta, ka vecāki ar visu tikšot galā paši, bet, ja vajadzēs, tad palīdzēšot vecvecāki. Markuss piedzima 3300 g smags un 51 cm garš.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

VIRTUVĒ

Jāēd bumbieri un plūmes

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

Tieši šobrīd, kad vietējo augļu tik daudz, tie jāēd. Tie bagātīgi satur vitamīnus, minerālvielas, antioksidantus un citas bioloģiski aktīvās vielas. Ir labs šķiedrvielu avots, tādēļ derēs kā garda uzskoda gan maziem, gan lieliem. Bumbieri un plūmes regulē vēdera darbību,

tomēr pārēsties nevajadzētu, jo tas var novest pie zarnu pūšanās un caurejas. Augļus ieteicams ēst svaigus, bet, ja paliek pāri, var cept kūkās un pīrāgos, gatavot ievārījumu vai pikantu mērci gaļai un sieram. Bumbieri labi iederas svaigos salātos ar zilo vai kazas sieru.

BUMBIERU UN PLŪMJU PĪRĀGS

Vajadzēs: 300 g plūmju bez kauliņiem, 300 g nomizotu bumbieru bez sēdēm, citrona puses sulu, 100 g cukura, 270 g sviesta, 300 g miltu, 4 g sāls, 70 g auksta ūdens, 1 olu.

Kā pagatavot: cepeškrāsnī sakarsē līdz 180 grādiem. Bļodā sajauc sagrieztas plūmes, bumbierus, citrona sulu un cukuru. Citā bļodā liek sviestu, kas sagriezts kubiciņos, pieber miltus un sāli un ar pirkstiem veido drupačas. Tad pievieno ūdeni, mīklu saveļ bumbā

un noliek ledusskapī uz 30 minūtēm. Pēc tam 2/3 mīklas izrullē, iekļāj tortes formā (ne pārāk dziļā cepamajā traukā), ieliek atpakaļ vēsumā. Izrullē atlikušo mīklu un izgriez dažāda platuma strēmeles – tik garas, lai var pārklāt pīrāgu. Izgriez arī rotājumus: lapiņas, ziedus. Liek ledusskapī. Izņem cepamo formu ar ieklāto pamatni un piepilda ar augļu maisījumu. Izņem no ledusskapja mīklas strēmeles un citus dekorus un izrotā pīrāga virspusi. Pārsmeļ ar sakultu olu un cep 30 minūtes. Pasniedz pilnībā atdzesētu.

AUGUSTĀ MŪŽĪBĀ AIZGĀJUŠĪ

KULDĪGAS NOVADĀ	Feldmane (1935)	Jēkabs Puzars (1940)	Anna Ēķe (1928)	Uldis Gunars Jansons (1940)
Guntis Cērmanis (1964)	Andris Albovs (1956)	Jānis Eidemanis (1929)	Irma Odzeleviča (1948)	(1940)
Tamāra Tarasova (1953)	Rasma Prāmalte (1937)	Lidija Vilma Junkare (1940)	Elvīra Lodziņa (1929)	Alma Dzidra Spēka (1931)
Alfrēds Vītols (1939)	Sarmīte Millere (1951)	Zenta Stuce (1931)	Aina Muceniece (1947)	Pēteris Jurdžis (1946)
Valija Zignere (1930)	Dzintra Agrīda Stūre (1933)	Maiga Krēslīņa (1926)	Elza Alma Šķēle (1929)	Mirdza Luīze Ķergalve (1924)
Ina Matilde Zauere (1934)	Austra Alvīne Kārklīņa (1926)	Elmars Jēkabs Kuplais (1944)	Iveta Liepiņa (1979)	Valija Brante (1934)
Alberts Augusts Ansbergs (1939)	Matilda Strazde (1938)	Brigita Zikmane (1946)	SKRUNDAS NOVADĀ	(Sagatavots pēc dzimtsarakstu nodaļu ziņām)
Vitālijs Pāvils (1945)	Elmārs Pleika (1956)	Ineta Simsone (1964)	Milda Jukumsone (1935)	
Astrīda Zelma Ilga			Marta Apriķe (1928)	

NOVADI ZAĻO

SKAITA DABU, lai apzinātu tās vērtību

Aīga Naudiņa

2017. gada 14. jūnijā Latvijā sākās dabas skaitīšana, kas ilgs līdz 2019. gada izskaņai. Tik plaša Eiropas Savienības (ES) nozīmes īpaši aizsargājamo biotopu jeb dzīvotņu izplatības un kvalitātes apzināšana mūsu valstī notiek pirmo reizi. Pusotra gada laikā, kopš speciālisti veic apsekojumus, reģistrēti vairāki atklājumi. Sūna "Skrajais hipns" uzietā Moricsalas rezervātā, lielā kosa konstatēta divās atradnēs, bet kāda līdz šim nezināma ala uzietā Amulas upes krasta sengravā.

Dabu skaitīs trīs gadus

Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumā eksperti uzskaita Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamās biotopus teritorijās, kurās sastopama liela bioloģiskā daudzveidība, piemēram, bioloģiski vērtīgos zālājus, dabiskoties sākušas mežaudzes, purvus, avoksnājus, cilvēka maz ietekmētu jūras piekrasti un kāpas, upes, ezerus, alas un iežu atsegumus. Pēc Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas apstiprinātās metodikas datu bāzēs atlasa tos pašvaldībām, juridiskām un privātpersonām piederošos nogabalus, kuros jau ir atzīmēti biotopi vai kuros tie varētu būt. Biotopu inventarizāciju neveic intensīvi apsaimniekotās lauksaimniecības zemēs (piemēram, aramzemēs, augļu dārzos, meliorētās teritorijās ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumos), apdzīvotās vietās vai teritorijās, kur pēdējos trīs gados jau notikuši izpētes darbi, izsniegti saskaņojumi un atļaujas dažādu darbību veikšanai (karjeri, kūdras ieguves platības u.c.), kā arī mežaudzēs, kas neatbilst noteiktam raksturojumam. Katru gadu iepilnots apsekot noteiktu kvartālu skaitu. Pagājušajā gadā prioritāri skatīja tās teritorijas, kurām gatavo dabas aizsardzības plānus, vai bija zināms, ka pašvaldība izstrādā teritorijas plānojumu, un bija nepieciešami aktuālie dati. Šogad daudz apsekojumu ir tieši Kurzemē, un tādi gaidāmi arī nākamajā gadā.

Atklāj arī kaut ko jaunu

Vērtīgie ES nozīmes biotopi konstatēti vien nepilnos 18 procentos no 2017. gadā apsekotajām platībām. Šos datus šogad izlases veidā vēlreiz pārbauda dabā, un rudens pusē būs pilnīgs pirmās sezonas apkopojums, norāda Dabas aizsardzības pārvaldes dabas skaitīšanas projekta vadītāja asistente Ilze Reinika. Kurzemes reģionā sastopamas visas sešas biotopu grupas (piekraste, meži,

DAIŅA KĀRKLUVALKA FOTO

Ķurbes vīgrīzes Talsu pusē.

Projekta "Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā" koordinatore Iriša Mukāne informatīvajā seminārā pastāstīja, ka vienu reizi sešos gados ir jāsniedz ziņas Eiropai, cik lielās platībās un kādi biotopi dalībvalstīs ir. Tomēr galvenais ir dabas vērtības apzināt pašiem un domāt, kā tās būtu saudzējamas un saglabājamās. Speciālistu apsekojamās teritorijas sadalītas noteiktos kvartālos, daudzviet dabas skaitīšana notiek katru gadu.

EDGARA LĀČA FOTO

UZZIŅAI

Īsumā par dabas skaitīšanu

- Notiek no 2017. gada līdz 2019. gada beigām.
- Dabā strādā 250 eksperti no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Baltkrievijas. Katram ir eksperta apliecība.
- Latvijas teritorija sadalīta 495 kvadrātos, un ES nozīmes aizsargājamo biotopu uzskaiti veic teritorijās, kurās sastopama bioloģiskā daudzveidība.
- Neapsekos lauksaimniecības zemes, kurās nav ilggadīgu zālāju vai bioloģiski vērtīgu zālāju.
- Pirms noteikto teritoriju apsekošanas pašvaldībām, privāto zemju īpašniekiem (tiesiskajiem valdītājiem) uz deklarēto adresi izsūta informatīvu vēstuli.
- Plānots izstrādāt dabas aizsardzības plānus 20 aizsargājamām teritorijām (dabas liegumi "Platenes purvs", "Dīļu pļavas", "Ventas un Šķerveļa ieleja", "Sventājas upes ieleja", dabas parks "Riežupe", "Ķemeru nacionālais parks", dabas parks "Ragakāpa", dabas liegums "Garkalnes meži", "Gaujas nacionālais parks", dabas liegumi "Dūņezers", "Vidzemes akmeņainā jūrmala", "Mežole", "Lubāna mitrājs", dabas parki "Vecumu meži", "Numernes valnis", "Aiviekstes paliene", "Dvietes paliene", "Silene" un aizsargājamo ainavu apvidi "Nīcgales meži" un "Augšdaugava"), kā arī sagatavot piecu sugu aizsardzības (apsaimniekošanas) plānu izstrādi grupām "Roņi", "Pūces", "Dīķa naktssikspārnis", "Platausainais sikspārnis" un "Dzeņi".
- Informāciju par dabas skaitīšanā atklāto var iegūt vietnēs www.skaitamdabu.gov.lv un <http://ozols.daba.gov.lv>.

purvi, pļavas un ganības, saldūdeņi un iežu atsegumi). Starp tām izņēmums ir bioloģiski vērtīgie zālāji, kuru īpašniekiem jau pavisam vajadzēja pieteikties atbalsta maksājumiem Lauku atbalsta dienestā, tādēļ tikai šī biotopa īpašnieki ir saņēmuši rezultātus par aizvadīto gadu. Šajā grupā redzams, ka vislielākās platības aizņem sugām bagātās ganības un ganības pļavas, mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnes un mēreni mitras pļavas. Speciālisti pērn secinājuši, ka bioloģiski vērtīgie zālāji ir apdraudēti un dabisko

zālāju platības sarūk.

I. Reinika skaidro: "Galvenais iemesls ir dabisko pļavu neapsaimniekošana vai nepareiza apsaimniekošana. Daļā zālāju ir konstatētas svešzemju augu sugas, piemēram, latvāņi, lupīnas, Kanādas zeltslotiņas, kā arī ekspansīvas sugas, kas liecina par nepietiekamu vai nepietiekamu apsaimniekošanu. Vērojama tendence, ka zālāji, tostarp bioloģiski vērtīgie, neauglīgās augsnes tiek apmežoti." Iespaidīgs atklājums ir, piemēram, lielā kosa, kas Latvijā teritorijā

sastopama vien retās vietās. Lielā kosa ir viena no Latvijas dabas vērtībām, saudzējama, tāpēc konkrēta atrašanās vieta netiek popularizēta, lai pasargātu no pārāk lielas cilvēku ziņkārības. Šīs kosas augstums var sasniegt 2,6 metrus. Tā ir arī vērtīga, jo kāts satur fermentus un silīcija dioksīdu un tās sastāvā ir vielas, kuras var izmantot sēnīšu slimību, piemēram, milttrasas, apkarošanai.

Plāni teritorijām un sugām

Iecerēts arī izstrādāt dabas aizsardzības plānus 20 īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Plānā apkopos informāciju par sugas atradnēm un populācijas tendencēm, sugu ietekmējošiem faktoriem, kā arī ieteicamiem pasākumiem tās aizsardzībai. Tuvāko mēnešu laikā iedzīvotājus aicinās uz apspriedi par dabas aizsardzības plānu izveidi aizsargājamās ainavas apvidum "Augšdaugava", dabas liegumiem "Ventas un Šķerveļa ieleja", "Mežole", "Sventājas upes ieleja" un dabas parkiem "Numernes valnis" un "Riežupe". Ikviens aicināts paust viedokli par to attīstību un apsaimniekošanu. Savu kārtu gaida arī piecu sugu aizsardzības plānu izstrāde grupām "Roņi", "Pūces", "Dīķa naktssikspārnis", "Platausainais sikspārnis" un "Dzeņi". "Tiem jābūt gataviem noteiktos termiņos, tuvākais no tiem ir nākamā gada pavasaris, kad saņemsim dīķa

naktssikspārņu plānu, pēc tam par roņiem, pūcēm, bet 2020. gadā arī par platausaino sikspārni un dzeņiem," stāsta I. Reinika. Piemēram, augusta otrajā pusē interneta vietnē www.skaitamdabu.gov.lv, kur var iegūt informāciju par dabas skaitīšanu, jau publicēti pirmie atklājumi par platausainajiem sikspārņiem Latvijā.

Biotops nenozīmē aizliegumu

Projekta koordinatore Iriša Mukāne stāstīja, ka sabiedrībā valda nepamatots uzskats, ka biotopa atklāšana nozīmē aizliegumu konkrētā teritorijā veikt kādas darbības. "Biotopu mākslīgi izveidot ir ļoti grūti. Tās ir teritorijas, kuras apdzīvo kādas konkrētas dzīvnieku vai augu sugas, kuras piemērojušās noteiktiem dzīves apstākļiem. Tie var būt augi, dzīvnieki un sēnes. Veicot apsekojumu dabā, eksperti kartēs atzīmē biotopu, kas atbilst noteiktiem kritērijiem. ES nozīmes biotopa konstatēšana kādā teritorijā automātiski nenozīmē ierobežojumus. Biotops nav jauna aizsargājama dabas teritorija, par ko daudz pirms dabas skaitīšanas uztraucās. Saimnieciskās darbības ierobežojumus nosaka tikai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vai mikroliegumu izveidošanu atbilstoši biotopu aizsardzības mērķiem un to ekoloģiskām prasībām. Ir vienošanās, ka šī projekta laikā netiek veidotas jaunas aizsargājamas dabas teritorijas, jo vispirms jāizzina, kas Latvijā ir."

Cer iegūt precīzu informāciju

Istenojot šo projektu, eksperti cer iegūt precīzāku informāciju par biotopu izplatību Latvijā. Tā būs publiski pieejama. Ikviens varēs ielūkoties datu bāzē un pirms zemes iegādes redzēt, vai konkrētajā apkārtnē ir īpaši aizsargājami biotopi vai kādi aizliegumi. Ja tiks atklāts bioloģiski vērtīgs zālājs, attiecīgās teritorijas saimnieks varēs saņemt atbalsta maksājumu. Lai skaidrotu dabas skaitīšanas nozīmi un iepazīstinātu ar tās norisi, izveidota mājaslapa www.skaitamdabu.gov.lv, kurā iespējams sekot līdzi aktuālajai informācijai. Šo pasākumu atbalsta Eiropas Savienība, atvēlot tam vairāk nekā astoņus miljonus eiro, valsts finansējums ir ap pusotru miljonu eiro.

Materiāls tapis ar Latvijas Vides aizsardzības fonda finansiālu atbalstu.

PĀRDOD

LAUKU ĪPAŠUMU ar ēkām un zemi (18 ha) Ēdoles pagastā. Tālr. 29484742.

Pārdod **DĀRZU** d/b *Kurzemīte*, Kļavu alejā 9 (zeme 710 m², ir vasaras mājiņa, elektrība, aka, siltumnīca). Cena pēc vienošanās. Tālr. 29506545.

No Vācijas – **VW POLO (Fox)**, 1,2 l, benzīns, 2006, 2 durvis, melna, jaunais ziemas riepas. Tālr. 26318731.

VELOSIPĒDUS. Tikai šomēnes atlaide 20–40%! Liepājas iela 52, Kuldīgā.

Electrolux **LEDUSSKAPJUS**, veļas mašīnas, LED, LCD televizorus *Philips* no 45 eiro, dažādu radioaparāturu. Veikals *Retro*. Tālr. 63322200.

Pārdod **PIENA DZESĒTĀJUS** no 200 līdz 3000 l. Piegāde, uzstādīšana, garantija, serviss, maiņa. Tālr. 29146111.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žaļūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (*Elvi*), tālr. 28378818.

AUZAS, rudzus, miežus, kviešus. Tālr. 29560864.

Piena **TELĪTI**. Tālr. 63352232.

Brūnas **DĒJĒJVISTAS** (12 mēn. vecas). Pērkot vairāk, saimniecībai klāt piegādā bez maksas. Tālr. 24976880.

Otrdien, 11. septembrī, z/s *Mazputnēni* pārdos dažādu šķirņu un krāsu **JAUNPUTNUS**. Vārmē 8.40, Kuldīgā 9.10, Īvandē 10.00, Ēdolē 10.15, Alsungā 10.30, Vilgālē 11.05, Snēpelē 11.35, Laidos 12.05, Skrundā 12.25. Tālr. 25463353.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 26544462.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

Meža **MALKU**: skaldītu vai klučos, 6,5 m³ – 170 eiro. Tālr. 24957247.

Sausu dēlīšu atgriezumam **MALKU**, 18 eiro/m³. Tālr. 29472837.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 29974786.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

SIA *Nams 95* pārdod aku un kanalizācijas **GRODUS**. Septembrī īpašas cenas. Piegāde, izkraušana. Tālr. 26548736, 29106589.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

Zirga **MĒSLUS**, piegāde. Tālr. 29974786.

VAJADŽĪGI

SIA *Mana Galdniecība* (41203053660) piedāvā darbu **GALDNIEMIEM**. Tālr. 20635778.

Veikalā *Dārziņš* (56105031) piedāvā darbu **KONDITORAM**. Tālr. 29168262.

Jura auto serviss – **AUTO REMONTA ATSLĒDZNIEM**. Tālr. 29242556 (SIA *Merano*, 41203062748).

PĒRK

SIA *Lāses AM* par augstu cenu iepērk **LIELLOPUS** kautsvārā un **CŪKAS** dzīvsvārā. Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Transports bez maksas. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Kurzemes Gaļsaime* – **BULLUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

SIA *AIBI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Par augstām cenām iepērk arī gaļas šķirnes lopus eksportam. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29327241.

TRAKTORUS, piekabes, inventāru, vieglos auto. Tālr. 26104984.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsmas visā Kurzemē. Kārtojamos dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

Craftwood **PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

Ozola, oša, bērza **ZĀGBALĶUS, MALKU**. Tālr. 29428876.

SIA *RAPI* – bērza un ozola **APAĻKOKU**. Cena līdz 100 EUR/m³. Tālr. 26564093.

Briežu **RAGUS**. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 25551787.

GAIENES, braucu pie klienta, 24/7. Sīkāk pa tālr. 24914134.

Iepērku lopbarības **GRAUDUS** (miežus un kviešus). Tālr. 29335384.

ĶIPLOKUS, GAIENES, rudens sēnes, pupiņas, žāvētus ābolus un cidonijas. Tālr. 29765478, 28361292.

SIA *Zelta zieds* (43603052029) – **PĀRDEVĒJA-FLORISTE** ziedu veikalā. Tālr. 27499114.

Gvido Judeiks meklē slimnieces **KOPĒJU** Ventspils novadā. Darbs maiņās pa nedēļām un ar dzīvošanu uz vietas. Sīkāk pa tālr. 20096683.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties 95. koda (dienas grupai), kā arī A, B, BE, C, CE autovadītāju kursiem Kuldīgā. Sākums 7. septembrī. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

MODRA AUTOSKOLA rīko B, BE, C, CE kursu Kuldīgā, Pētera ielā 5. Izmantot iespēju! Mācīs C, CE kursus, kurus atbalsta firmas *Apdars* un *BCL Serviss*. Tālr. 26120089, 23071223.

INFORMĀCIJA STĀDU TIRGOTĀJIEM! SIA *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* organizē stādu tirgu, kas notiks 6. oktobrī no 7.00 līdz 15.00 Kuldīgas pārtikas preču tirgus teritorijā, Aizputes ielā 2a. Pieteikšanās elektroniski www.kkp.lv līdz 30. septembrim.

8. septembrī Kuldīgā, veikalā *Rimi* (Sūru iela 2) no 10.00 līdz 16.00 **OPTISKO BRIĻU IZPĀRDOŠANA** (gatavās brilles, tonētās, hameleoni, stikls, izgatavotas laboratorijā, garantija 2 gadi, 15,00–45,00 eiro), *Polarized* saulesbrilles. Iespēja pasūtīt brilles pēc receptēm. Tālr. 29576954.

JOGA iesācējiem. 11. septembrī 19.00 Kuldīgā, 1905. gada ielā 5, sētas namā, bezmaksas lekcija. Tālr. 29330833.

Mainām **JUMTUS**, restaurējam un siltinām **FASĀDI**, pievedam materiālus. Tālr. 22407371.

Ēku siltināšana ar **EKOVA TI**. Aizpildām ēku gaisa spraugas. Tālr. 27829190.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA *Energoparks* tīra **APAUGUMU**, pērk zarus šķeldošanai, kā arī gatavu šķeldu un skaidas. Tālr. 28813110.

Pārvietojam **GATERA** pakalpojumus. Tālr. 22186086.

Bīstamu **KOKU, ZARU** zāģēšana, vaina-gu veidošana u.c. Tālr. 26085985.

SIA *Ice Berry* piedāvā ābolu un citu augļu sulas **SPIEŠANAS PAKALPOJUMUS** Talsos, 1. maija ielā 38, www.iceberry.lv, tālr. 29322304, 26566561.

IZSPIEDĪSIM, PASTERIZĒSIM sulu no jūsu āboliem, bumbieriem un ogām. Tālr. 29497262.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

Dziedniece Sāra

- Dziedināšana
- Pareģošana
- Atbrīvošana no dažādām atkarībām (alkohola, azartspēlēm u.c.)

Tel. pierakstam 26381988
Pieņems Kuldīgā 11., 25. septembrī.

Sertifikāta Nr. 67

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: [inta.jansone@kurzemnieks.lv!](mailto:inta.jansone@kurzemnieks.lv)

307_{LV}

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava telefona

Lasi mūs arī internetā:
[www.kurzemnieks.lv!](http://www.kurzemnieks.lv)

LĪDZJŪTĪBAS

*Lai sapnis balts viņas dvēselī ajā
Un klusais miers ar saviem spārnēm
sedz...*

/Ā.Elksne./

Visdziļākā līdzjūtība NATĀLIJAS BRŪKLES radiem un draugiem, no Natīņas atvadoties.

9. izlaiduma klasesbiedri

Izsakām līdzjūtību Mirdzai un Ilgonim Miltovičiem, dēlu un brāli smiltainē izvadot.

Iedzīvotāji Pils ielā 2, Alsungā

Kamēr vien tālāk mūsu dienas ies,
Tavs mūžs mūsu gaitās atsauksies.
/J.Osmanis./

Mūžībā aizgājusi
DAIGA PUĶE
(24.06.1961. – 05.09.2018.).
Izvadīšana 12. septembrī 13.00
no kapliņas Aizputes ielā uz
Meža kapiem.
Tuvinieki

8. septembrī 12.00 Kuldīgā, Mākslas namā, notiks Jeruzalemes draudzes *Ciāna LŪĢŠANU DIEVKALPOJUMS PAR IZRAĒLU*. Kalpos Latvijas lūgšanu tīkla vadītājs Arturs Rižeščonoks. Būsiet mīļi gaidīt! Lai Dievs jūs svētī!

10. septembrī no 10.00 līdz 13.00 Mārtiņzālē, Kuldīgā, **DONORU DIENA**. Līdzī ņemt pasi, donora apliecību, konta nr.

Sestdien, 22. septembrī, 10.00 Vārmē, brīvdabas estrādē *Liepu birzs*, **GADATIRGUS**. Tirgotājiem pieteikties pa tālr. 27884937.

PĒRKAM

* *Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa;*

* *Papīrmalku ostās: (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)*

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

 Metsä

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

INTERESANTI

Divu dvīņu bērni – cik līdzīgi?

Nesen divi identisku dvīņu pāri Britānija, Briana, Džošs un Džeremijs apprecējās – kāzas rīkotas vienā dienā, sievietēm bija identiskas kleitas, vīriem vienādi uzvalki. Ceremonija dokumentēta TV kanāla TLC īpašam izlaidumam *Twins Marry Twins (Dvīņi prec dvīņus)*, ko plānots rādīt nākamgad. Kāzās uzdots jautājums: „Cik ģenētiski līdzīgi būs viņu bērni?” Ģenētikas profesore Lora Almasija no Pensilvānijas universitātes skaidro: teorētiski varētu gaidīt, ka bērni ir ģenētiski līdzīgi kā brāļi un māsas. Katrs piedzimstot saņem pusi DNS no mātes un pusi no tēva. To var iztēloties kā divas dažādas burkas ar bumbiņām: vienu bērns iegūst no mātes, otru no tēva. Brālēni un māsīcas nav *no vienas burkas*. Bet šoreiz abu vecāku grupu bērni būtu no divām atsevišķām, taču identiskām burkām. Tātad ir iespēja, ka viņi varētu dalīt pusi sava DNS. Tomēr identisku dvīņu vecākiem var nebūt pilnīgi vienāds DNS – var būt nelielas atšķirības gēnos, un tas var būt noticis dzemdē vai arī dzīves laikā vides ietekmes dēļ. Vide, kurā vecāki uzauguši, var mainīt mantoto gēnu izpausmi.

JOKI

Mazais Oto prasa tēvam:
– Driķstu paskatīties televizoru?
– Driķsti! Tikai neieslēdz!
.....
– Īsti negribas teikt, ka esmu neveiksmīniece, taču reiz sagriežos ar gludekli.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 7. SEPTEBRĪ

Dienas garums – 13 st. 26 min.
Saulē lec 6.38, riet 20.04.

Naktī +16°...+17°

2-3 m/s

Dienā +18°...+24°

2-3 m/s

RĪT, 8. SEPTEBRĪ

Dienas garums – 13 st. 22 min.
Saulē lec 6.40, riet 20.02.

Naktī +16°...+18°

2-3 m/s

Dienā +16°...+23°

2-3 m/s

PARĪT, 9. SEPTEBRĪ

Dienas garums – 13 st. 17 min.
Saulē lec 6.42, riet 19.59.

Naktī +14°...+15°

1-2 m/s

Dienā +15°...+19°

1-2 m/s

LIEPĀJAS TEĀTRA IZRĀDE

LŪV LŪV

25.09. 19:00
t/n JŪRAS VĀRTI

Ar t/n "Jūras vārti" DRAUGA KARTI atlaide 5%!

14. - 15. SEPTEMBRIS

PROGRAMMA

MĀKSĻA

14/09 - 15/09

DZEJA

- 15/09 PLKST. 13.00 „DZĪVES HERBĀRIJS/MĀSAS” SANDRAS VENSKO - VANAGAS DZEJA, DAINAS VENSKO-KAZRADŽES ROKDARBI KULDĪGAS VECAJĀ RĀTSNAMĀ
- 15/09 PLKST. 14.00 DZEJA ĢIMENĒM UN BĒRNIEM KULDĪGAS GALVENĀS BIBLIOTĒKAS BĒRNU LITERĀTŪRAS CENTRĀ
- 15/09 PLKST. 14.00 KRISTĪGĀS DZEJAS LASĪJUMI SV. ANNAS BAZNĪCĀS DĀRZĀ
- 15/09 PLKST. 16.00 ROMANTISKĀS DZEJAS MIRKLIS „SAULES NĒPAUJĀTIE” KAFEJNĪCĀ „THE MARMALADE”
- 15/09 PLKST. 16.30 PAŠPIETIEKAMĀS DZEJAS LASĪJUMI „KREISĀIS KRĀSTS” KAFEJNĪCĀ „TILTS”

MĀKSĻA

- 14/09 16.00 - 18.00; 15/09 13.00 - 15.00 12 MĀKSLINIEKU KOPDARBS - KRĀSU PIGMENTU PULVERU GLEZNOJUMS "MĀKSLAS DĀRZS" MĀKSLAS UN RADOŠUMA TĒLPĀ M22
- NO 15/09 ATKLĀŠANA PLKST. 11.00 KURZEMĒ REZIDĒJOŠO MĀKSLINIEKU IZSTĀDE "KUR ZEME..." KULDĪGAS MĀKSLINIEKU REZIDENCES GALERIJĀ
- 15/09 PLKST. 12.00 AKVAREĻU DARBŅĪCA „SPECFEKTI” UN TTMS „KULDĪGAS PALETE” AKVAREĻU IZSTĀDE 1905. GADA PARKĀ
- NO 15/09 ATKLĀŠANA PLKST. 16.00 KURZEMES REĢIONĀLĀ DZĪVOJOŠO MĀKSLINIEKU DARBU KONKURSA IZSTĀDE KULDĪGAS MĀKSLAS NAMĀ

LOGI UN DURVIS

Septembra atlaides logiem līdz 40%
Akcija līdz 30.09.2018.

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

Kuldīga, Vakara iela 15. www.montaznieksde.lv
Tel. / fax 63323281, mob. 26179829 **MONTĀŽNIEKS DE**

SEPTEMBRA ERUDĪTS

Kurai Vidzemes pilsētai pirmajai piešķirtas pilsētas tiesības?

Atbildes līdz 10. septembra 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: festivāla *Bildes* nosaukumu izdomājis dziesminieks Kaspars Dimīters.

Pareizi atbildējuši: Indra Ābelīte, Ausma Kreidere, Mārcis Kalējs, Ingars Neimanis.

RITENBRAUKŠANA

Bērniem sezona galā

Šīgada pēdējā Kuldīgas bērnu ritenbraukšanas sacensību posmā, kas, kā ierasts, norisinājās estrādē, uz starta līnijas stājās 22 meitenes un 29 zēni.

Uzvarētāji:
2014.–2015. g. dzim. – Ramona Serpāne un Ričards Osis;
2012.–2013. g. dzim. – Rūta Andersone un Gusts Sedliņš;
2010.–2011. g. dzim. – Ieva Gaile un Harijs Munkevics;
2008.–2009. g. dzim. – Ksenija Kairiņa un Kristis Buncis;
2006.–2007. g. dzim. – Monta Uzare un Kārlis Timošenko.

Antra Grīnberga

FUTBOLS

Kuldīgas zēni – Kurzemes čempioni

Kuldīgas novada sporta skolas U-10 grupas futbolisti šosezon attīstības grupā izcīnījuši Kurzemē 1. vietu.

Augsto panākumu kaldinājuši Tonijs Moldovāns, Armands Zikmanis, Rihards Mazais, Ritvars Sinka, Maksimilians Brazovskis, Kristers Sedliņš, Gustavs Aniņš, Roberts Kronbergs, Ralfs Timbers, Taivo Atmats un Oliveris Smidbergs. Sacensībās piedalījās 14 komandas.

„Esam ieguvuši pirmo vietu, lai gan tas nebija galvenais uzdevums. Audzēkņiem jāspēlē tā, lai katrs sevi pilnveidotu, kā arī klausītu manus norādījumus,” saka treneris Mareks Raihs. „Šis ir *zelta vecums*, kad jānācās futbola tehnika, jo vēlāk tas kļūs grūtāk – būs jātrenē citas spēlētāju īpašības.”

Kuldīdznieki labus vārdus saņēmuši no citu komandu treneriem, bet reģionālais vadītājs Mārtiņš Jaunskalze slavējis – Kuldīga spēlējot visskaistāko futbolu. „Tas nozīmē, ka treniņi organizēti ir pareizi un attīstām tās īpašības, kādas vajadzīgas, lai kļūtu par labiem futbolistiem,” skaidro M. Raihs.

Inta Jansone
Mareka Raiha arhīva foto

Kurzemes reģionālais vadītājs Mārtiņš Jaunskalze uzvaras kausu pasniedz Kuldīgas novada sporta skolas U-10 grupas futbolistiem.